

«Makten til eksterne styremedlemmer truer universitetsdemokratiet.»

Mia Caroline Bratz, journalist i Universitas

Kommentar, side 2

Eks-redaktør i Nova saboterte sin egen kanal

Kultur, side 18 og 19

Nazimarsj og technocovre: Kristoffer Ravneberg «la inn «absolutt jævlige musikk» i spillelistene.

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 65, utgave 23 | www.universitas.no | onsdag 14. september 2011

FOTO: SKJALG BØHMER VOLD

GIFTFLEKKASJE PÅ BLINDERN:

GEOLOGIBYGNINGEN

San Sælands vei 7, inngang A

DET MATEMATISK-
NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET
INSTITUTT FOR GEOFAK

Administrasjon

Geologisk kultursenter

ENHETER UTENFOR GEOLOGIBYGNINGEN

Meteorologi og oseanografi

Geofysisk og geografisk bibliotek

Fellesaler

Kaos under evakueringen

■ **Tabbe:** Brannvesenet brukte over en time på å sperre av Geologibygningen.

■ **Tabbe:** Studenter fikk beskjed om at de kunne gå inn igjen under evakueringen.

■ **Tabbe:** Universitetet har blitt slaktet for dårlig gift-håndtering gjennom 20 år.

Nyhet, side 4 og 5

Nå blir det lukrativt å studere i utlandet

■ Gunstig valutakurs de neste årene.

Nyhet, side 8 og 9

Fikk eksamen på forhånd – får beholde karakteren

Nyhet, 12 og 13

redaktør: **Simen Tallaksen**
simen.tallaksen@universitas.no 480 36 044

redaksjonsleder: **Nordis Tennes**
nordis.tennes@universitas.no 922 21 231

fotosjef: **Skjalg Bøhmer Vold**

desksjef: **Jørgen Brynhildsvoll**

nettredaktør: **Gabriel Steinsbekk**

MENINGER

Giftige rutiner

Tirsdag formiddag ble hele geologibygget på Blindern evakuert etter en lekkasje av et stoff som antagelig var en blanding av formaldehyd og ammoniakk. Heldigvis gikk alt bra denne gangen, men Universitetet i Oslo (UiO) begynner å få en lang og stygg historie med dårlige sikkerhetsrutiner i forbindelse med laboratoriumsarbeid.

I 2010 døde Frode Olsgard, en mangeårig ansatt ved Det biologiske institutt, av lungekreft. Årsaken skal ha vært at han på arbeidsplassen sin ved UiO hadde blitt utsatt for den kreftfremkallende gassen formaldehyd i årevis. Som et resultat av denne tragiske skjebnen ble det uavhengige selskapet Safetec Nordic engasjert for å gjennomføre en grundig granskning av kjemikaliesikkerheten ved UiO.

Rapporten kom med en knusende dom: Håndteringen av kjemikalier og giftige stoffer har vært kritikkverdig fra midten av 80-tallet og helt frem til 2009. I kjølvannet av rapporten lovet universitetsledelsen bot og bedring. Rutinene for Helse- miljø og sikkerhet (HMS) i forbindelse med laboratoriumsarbeid skulle ryddes opp.

Snaue to år senere er ikke resultatene av de nye rutinene spesielt imponerende, og Universitas har ved flere anledninger omtalt uheldige hendelser og ulykker: Da en student fikk splinter fra en glasskolbe i øyet skyldtes det en menneskelig svikt. Det samme kan ikke sies om julematen som ble tilberedt på de samme laboratoriumene bare ett år etter at sikkerhetsrutinene ble skjerpet.

Det er ingen tvil om at UiO tar sikkerheten til studenter og ansatte på alvor, og mennesker som arbeider med kjemikalier vil alltid stå i fare for potensielle ulykker. Likevel er det på sin plass å spørre hvordan og hvorfor en 10-liters plastdunk med giftig innhold plutselig går lekk i en kjeller, slik det tilsynelatende gjorde tirsdag formiddag.

Syv personer måtte til legevakten for en rutinemessig sjekk etter hendelsen – ingen av dem alvorlig skadet. Det er ikke sikkert det går like bra neste gang.

«Håndteringen av kjemikalier og giftige stoffer har vært kritikkverdig fra midten av 80-tallet.»

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Katrine Myra**
katrine.myra@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Molte Moes vei 33**

Postadresse: **Boks 89 Blindern, 0314 OSLO**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Eksterne styremedlemmer truer universitetsdemokratiet.

Hva gjør Ole Enger

KOMMENTAR

Mia Caroline Bratz, journalist i Universitas

Hvorfor sitter konsernsjefen med bakgrunn fra Orkla og REC i Universitetsstyret? Spørsmålet dreier seg om Universitetsstyrets legitimitet og autonomi. Enger er én av fire eksterne styremedlemmer, alle utnevnt av Kunnskapsdepartementet. Sammen med ham sitter Grete Berget fra Europabevegelsen, Kerstin Sahlin fra Uppsala universitet og Kjetil Trædal Thorsen fra Snøhetta. Er deres kunnskap om Universitetet proporsjonal med den makten de sitter på? Studentparlamentet ved UiO mener eksterne styremedlemmer er et hinder for universitetsdemokrati og selvstyre, og vedtok nylig at de ønsker å halvere antallet.

«Maktarroganse på sitt verste», kalte Karita Bekkemellem Orheim det da Kristin Clemet fremskyndet utnevnelsen av eksterne styremedlemmer til Universitetsstyret. Det skjedde like før regjeringsskiftet, og høyresympatisør og Abeila-direktør Paul Chaffey ble gjenvalgt. Da andelen eksterne i styret ble økt til fire medlemmer under Kvalitetsreformen i 2003, var det nettopp for å styrke universitetets autonomi. Eksterne representanter skulle ivareta samfunnets interesser, og styrke båndene mellom lærestedene og samfunnet for øvrig. Ironisk nok skulle de også sørge for at «politiske myndigheter får trygghet for at institusjonen utvikler seg i tråd med nasjonale hensyn og prioriteringer». Det er naivt å tro at Universitetet er mer autonomt under departementets innflytelse.

Næringslivsledere har generelt vært sterkt representert blant de eksterne i Universitetsstyret. Med økt konkurranse i universitetssektoren, har strategisk styring vært prioritert, noe som har gitt bedriftslederne stor innflytelse. Hva betyr dette for maktfordelingen mellom eksterne og interne representanter i styret? Mye tyder på at eksterne representanter blir gitt uforholdsmessig stor makt. Universitas skrev i 2009 om at interne representanter opplevde direkte uthenging på styremøtene. Overordnede styringsvisjoner gikk på bekostning av direkte demokrati, og gjorde at de interne ikke kjente seg igjen i mange av vedtakene. Studentrepresentanter baserer seg ofte på enkeltsaker, og derfor er denne formen for hierarki problematisk. Dersom enkeltsaker og fag-

«Dersom enkeltsaker og faglig kompetanse blir nedprioritert til fordel for de eksterne medlemmers styringsvisjoner, står styrets legitimitet på skjør grunn.»

lig kompetanse blir nedprioritert til fordel for de eksterne medlemmers styringsvisjoner, står styrets legitimitet på skjør grunn.

Har de eksterne styremedlemmene ved Universitetsstyret kompetansen til å forvalte den makten de har? Ole Enger uttalte at styrevervet ikke virket særlig krevende ved første inntrykk. Det var like krevende å sitte i styrene til verdensomspennende bedrifter. Sidestilles bedriftskompetanse med faglig kompetanse? I så fall har Studentparlamentet rett i at Universitetet markedsstyres stadig mer. Samtidig som det foreslås å redusere antall eksterne i styret, ønsker Studentparlamentet å fremme samarbeid på andre arenaer. Mindre ekstern makt i styret trenger dermed ikke utelukke et åpent og dynamisk universitet. Ole Enger er lite tilgjengelig for media i forbindelse med sitt styreverv. Har han da vært tilgjengelig for studenter og ansatte?

Så hva vil Ole Enger for universitetet? Universitetsdemokratiet avhenger av et svar.

universitas@universitas.no

ØYEBLIKKET

av Skjalg Bøhmer Vold

Brukte stemmeretten: F.v: Elfrid Krossbakken og Andrea Dietrichson var to av de som villig stod i kø for å forhåndsstemme på Blindern.

ger i UiO-toppen?

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

BAKPÅ NYHETENE

«Da jeg snudde bildet for å ta det ned, så jeg at bildet hang feil vei og at det ikke var abstrakt likevel.

Det er ikke alltid like lett å forstå seg på kunst. Det fikk administrasjonssjef Arne Magnus Morken erfare da han skulle ta ned et av de abstrakte maleriene på utsiden av kontordøra på Institutt for samfunnspsykologi ved Universitetet i Bergen. Hentet fra saken «Abstrakt kunst var ikke abstrakt kunst likevel», På Høyden 09.09.

«Eg vart sjukt deppa.

Det er ikke bare SiO-beboere som har tøffe tider i studentboligene sine. Økonomistudent Erlend Niklas Kyving har blitt bitt 5060 ganger av veggedyr i hybelen sin i Kaupanger. Skadedyrkontrollen brukte en uke på å rydde ut av studentboligen, men da Kyving flyttet inn igjen slo de utrykkelige romkameratene til igjen. Hentet fra saken «Robuste veggdyr nektar å vika», Sogn Avis 12.09.

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

konservativ Hvor får Kyrre Nakkim sine elendige analyser av borgerlig samarbeid fra?

13. sep

beklager på forhånd

rossavik @konservativ Ikke stort smartere om Ap, SV og Krf.

13. sep

vanskelig røyker i Oslo

HadiaTajik Gratulerer også til sofavelgerpartiet som fikk 4 av 10 stemmer. Den sofaen må være bra deilig.

13. sep

Storingsrepresentant, Oslo Ap

rossavik @HadiaTajik Slutt å moralisere og få heller partiet ditt til å dempe sentraliseringsiveren.

13. sep

vanskelig røyker i Oslo

HadiaTajik @rossa-vik moralisere?

13. sep

Storingsrepresentant, Oslo Ap

rossavik @HadiaTajik Ja, med mindre du da er den eneste som bruker «sofavelger» som nøytral eller positiv term.

13. sep

vanskelig røyker i Oslo

SiO_info Kom deg ut i skogen og opp i trærne – lei en studenthytte nå! <http://bit.ly/nucogc>

13. sep

leverer en rekke velferdstjenester

andershammer Hundrevis løper og går fort fra butikker og hus i ambassadeområdet i Kabul. Mange eksplosjoner. Mye skyting.

13. sep

journalist i Afghanistan

SIGNERT

Emil Støltenberg, leder av Blindern AUF

I valgkampens siste timer senker valgtåka seg.

Demokrati 1100

Mandag kveld. Folkets Hus. Én time til valglokalet stenger. Valget 2011 ble kort. Alt for kort til å gi alle Oslos innbyggere en innføring i hvordan valget fungerer. «Arbeidsparti?» Fortsatt står det DNA på Oslo Arbeiderparti sine lister. Neste gang blir det A. Når ikke masterstudenter i statsvitenskap forstår kumuleringsystemet kan man ikke regne med at hvem som helst forstår at det er to valg, at noen 17-åringer kan stemme, at valgkort ikke er så viktig, at uthevet betyr forhåndskumulert, og kumulert betyr? og at «Arbeidsparti» heter det samme som arvemolekylet.

Klokka 11.00 på valgdagen sitter en gjeng utenfor Café Hyggelig på Ammerud. «Hvem blir med å stemme?» Libanonveteranen i hjørnet ber bartenderen sette halvliteren i kjøleskapet før han setter seg inn i bilen og blir med til valglokalet. Jeg informerer om at det er to valg, to lister skal ned i hver sin urne. «Ved kirkevalget skal jeg faen ikke stemme.» «Nei, jeg mente...»

Denne dagen har vi kjørt og plukka opp folk på byens brune puber. Der

«Libanonveteranen i hjørnet ber bartenderen sette halvliteren i kjøleskapet før han setter seg inn i bilen og blir med til valglokalet.»

folk sitter og drikker pils og venter med å stemme til godt etter klokka 21.00. Gutta med pilsen venter litt for lenge, men de vet at de har stemmerett. Dét vet ikke alle Oslos innbyggere. Rosebesøkene til Oslo Arbeiderparti er ikke bare stemmesanking, det er demokratisk grunnarbeid: informasjon.

«Ok» sier de litt sjenert når jeg sier «valg». Er et ok lik «jeg stemmer»? Vet ikke. Men når valgdeltakelsen i mange bydeler bare så vidt kryper over 50% betyr nok et ok lite i halvparten av tilfellene. Derfor er Oslo en by som knapt dekkes av minimumsdefinisjon av demokrati: flertallet bestemmer. Og derfor er Oslo en by som kan holde seg med en byråd for sosiale tjenester som mente at levekårsforskjeller ikke var hennes oppgave å gjøre noe med.

En forskjell i forventet levealder på tolv år betyr ikke bare at man dør tidligere, det sier noe om hvordan livet er de årene man faktisk er i live. Det vil ikke ta fire år før vi ikke forbinder Akerselva med noe annet enn Frysja, Blå og KHiO, men om noen timer vet vi om velgerne er blitt mange nok, om megafonen utenfor kommunalboligene på Sagene ble hørt og om arbeidet for en likere by kan starte.

debatt@universitas.no

nyhetsredaktør: **Lars Thorvaldsen**
lars.thorvaldsen@universitas.no 419 04 679

NYHET

Fikk gå inn

Ubehagelig: Kjersti Gisnås måtte ha skjerfet foran munnen på grunn av giftlekkasjen da hun hentet bagen sin.

«Farlig gods»: Det mistenkes at formalin var giftstoffet som lakk. Her blar brannmannskapet gjennom boka *Farlig gods*.

■ Til tross for giftevakuering gikk flere studenter inn og ut av Geologibygningen på Blindern.

■ Etter over en time ble bygget sperret og syv personer sendt til legevakten med giftsymptomer.

GIFTFLEKKASJER

tekst: **Endre Stangeby** og **Hans J. Skjong**

foto: **Skjalg Bøhmer Vold** og **Helle Gannestad**

Tirsdag formiddag fikk brannvesenet melding om en giftlekkasje fra et kjøleanlegg på geologisk institutt på Universitetet i Oslo (UiO). Syv personer ble kort tid etter sendt til legevakten. Politiet mistenker at det var en lekkasje av det kreftfremkallende stoffet formalin, men kunne tirsdag kveld ikke bekrefte dette.

Full forvirring

Doktogradsstudent i geofag Kjersti Gnisås satt og leste på kontoret da brannalarmen gikk.

– Det var ubehagelig å puste, og jeg hadde skjerfet foran munnen for å prøve å ikke puste inn et farlig stoff, forteller hun.

Gisnås kom seg ut, men hadde lagt igjen bagen sin. Utenfor sa ansatte fra universitetet at det var greit å hente tingene, så hun gikk inn igjen til kontoret i tredje etasje.

– Det luktet sterkt og surt opp trappen. Der traff jeg en røykdyk-

ker som ga tegn om at jeg måtte komme meg ut. Jeg pekte bort på kontoret mitt og fikk lov til å hente bagen, sier Gisnås.

Området utenfor geobygget var preget av kaos etter lekkasjen, og det tok over en time før politiet hadde fått sperret området ordentlig. I fravær av instituttleder og undervisningsleder var det kontorsjef Petter Gøde Hovind som ledet evakueringsarbeidet. Han ville ikke svare på spørsmål fra Universitas på stedet.

Mastergradsstudenten Daniel Farvardini befant seg i andre-

etasjen på datasalen da han fikk beskjed om å evakuere bygningen. Etter å ha ventet en stund utenfor instituttet sammen med medstudentene, gikk han inn igjen med fem andre. Dette var etter at brannvesenet hadde ankommet.

– Noen rundt meg sa at vi kunne gå inn igjen, så vi gikk tilbake til datasalen i andre etasje. Etter å ha jobbet der i en halvtime kom det brannmenn med masker på og sa vi måtte evakuere ut gjennom nødutgangen, sier han.

Fredrikke Syversen, student ved Geologisk institutt, trodde

det hele var en øvelse.

– Jeg trodde jeg kunne dra og drikke kaffe og komme tilbake igjen å lese. Jeg glemte bankkortene og nøklene mine, og skal til Fredrikstad i dag, sier hun.

Kjenner ikke årsaken

Etter det Universitas erfarer, ble lekkasjen oppdaget av ansatte som skulle hente noe i et lagerrom i kjelleren. De ansatte slo umiddelbart alarm om lekkasjen. En av de som ble sendt til legevakta for kontroll var geologiprofessor Elisabeth Alve.

– Det gikk greit med alle de som ble sendt til kontroll. På legevakten målte de blodtrykket og lyttet til lungene, og alt var i orden, sier hun.

Brannvesenet målte også ammoniakknivået til 99 PPM, den

n i giftbygningen

Uoversiktlig: Det hersket full forvirring utenfor bygget etter giftlekkasjen tirsdag formiddag. Sene avsperringer og uklare beskjeder gjorde at studenter tok seg inn i bygningen etter evakueringen.

Dette er saken:

- Brannvesen, ambulanser og politi rykket tirsdag ut til UiO på grunn av en kjemikalielekkasje i geologibygget.
- Ansatte oppdaget en sterk og sur lukt i et lagerrom i kjelleren og varslet universitetet.
- Syv personer ble sendt til legevakten med symptomer som hodepine og svie i øyne og hals. Alle disse ble friskmeldt samme kveld.
- UiO har tidligere fått kritikk for kritikkverdig sikkerhet rundt kjemikalier.

internasjonale konsentrasjonsindikatoren, og operasjonsleder Kai Hagberg sa tidligere i dag til VG at PPM-nivået må være opp mot 3000 for at det skal bli skadelig. Politiet vet foreløpig ikke hvordan

lekkasjen har skjedd, og beordret brannvesenet til å komme tilbake til åstedet noen timer etter at de dro for første gang, for å sjekke om lekkasjen kunne ha kommet fra rørsystemet. Dette viste seg derimot ikke å være tilfelle. Beholderen med giftstoffet blir nå undersøkt av politiet.

Dårlig sikkerhet

UiO fikk i 2009 knusende kritikk i en rapport for sikkerheten rundt kjemikaliene på universitetet.

«Det var ubehagelig å puste, og jeg hadde skjerfet foran munnen for å prøve å ikke puste inn et farlig stoff.»

Kjersti Gnisås, doktorgradsstipendiat

se, miljø og sikkerhet (HMS) ble slaktet i rapporten. Universitetsdirektør Gunn-Elin Aa. Bjørneboe lovet at rapportens resultater ville bli fulgt nøye opp.

– Vi må nå forsikre oss om at forholdene ved alle de 874 laboratoriene ved UiO er tilfredsstillende, sa Bjørneboe til Universitas

Rapporten slo fast at kjemikaliesikkerheten ved Biologisk institutt hadde vært kritikkverdig siden midten av 80-tallet. Også rutine-

i 2009.

– I 2009 lovet dere å gå gjennom alle rutiner for laboratoriesikkerhet. Hva konkret har dere gjort?

– Vi har vært rundt på laboratorier og sjekket forholdene. Der har vi informert om rutiner som må følges, inkludert studentenes vernetiltak. Vi har også økt fokuset på HMS på ledermøtene og andre møter. Vi setter studentenes og ansattes sikkerhet høyt, og ser derfor svært alvorlig på slike hendelser.

Alle pressehenvendelser tirsdag ble henvist til Gunn-Elin

Problem i 20 år: I oktober 2009 skrev Universitas om at universitetet fikk massiv kritikk for sin behandling av kreftfremkallende giftstoffer.

FAKSIMILE:
UNIVERSITAS
NR. 30, 2009

Aa. Bjørneboe, som befant seg i Roma. Hun kunne ikke svare på spørsmål rundt detaljer om hendelsen, men venter på en rapport om

hendelsesforløpet fra Geologisk institutt.

– Når vi får rapporten om hva som har skjedd, vil vi se på hva vi skal gjøre, sier Bjørneboe.

hansjskj@universitas.nov

SMFB for Supertanker

Fordelene
ved å være mange
er mange

Med 900.000 medlemmer får vi til svært gode avtaler, også for deg som er student. Les mer om fordelene på lofavor.no

 favor
FORDELER FOR LO-MEDLEMMER

Ansvar: Nils Christian Stenseth mener etablerte forskere har et ansvar for å hjelpe andre fram.

Mener stipendiater har altfor lite beskyttelse

Biologiprofessor Nils Christian Stenseth mener «intellektuell trakassering» av unge forskere er et problem. Etablerte forskere må ta ansvar, sier han.

FORSKNINGSETIKK

tekst: Magnus Lysberg

foto: Skjalg Bøhmer Vold

De siste ukene har anklager om forskningsjuks vært rettet mot rektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus, Kari Toverud Jensen. Anklagene går ut på hun skal ha skviset ut en doktorgradsstipendiat fra et prosjekt stipendiaten selv utarbeidet.

Nils Christian Stenseth, professor i biologi ved Universitetet i Oslo (UiO) har tidligere tatt opp det han mener er en kultur for trakassering av unge forskere. Han understeker at han ikke snakker om anklagene mot Toverud Jensen spesielt, men om det han mener er et generelt problem.

– Stipendiater har altfor liten beskyttelse. Det kan være vanskelig å være i en rekrutteringsstilling og være avhengig av goodwill fra etablerte forskere, sier han.

«Intellektuell trakassering»

Stenseth skrev i fjor en kronikk i Aftenposten om «intellektuell trakassering». Der skrev han om to unge forskere som ble utsatt for slik trakassering.

– Det ene tilfellet var en konflikt mellom en stipendiat og en av veilederne. Veilederen ville ikke at resultatene skulle publiseres og jeg tror det var fordi funnene gikk på tvers av hans egne funn og hans egen forskning. Vi kunne ikke kutte ut veilederen, han hadde bidratt til prosjektet. Men veilederen ble sittende som en propp, og doktorgradsstipendiaten har til nå ikke fått publisert noe av doktorgradsprosjektet.

Biologiprofessoren forteller også om en forsker som krevde å bli kreditert som medforfatter, uten at han hadde bidratt vesentlig til forskningsprosjektet, utenom å gi tilgang på forskningsdata.

– Jeg satt meg på bakbena, men fikk beskjed om at den andre forskeren hadde en avtale om å stå som medforfatter i artikkelen. Et-

ter hvert fant vi fram til en, etter min mening, god løsning.

Gjelder mange

Stenseth fikk mye respons på kronikken.

– Etter at jeg skrev Aftenposten-kronikken fikk jeg enormt med e-post. Det gjennomgående temaet var at folk kjente igjen problemer fra sine egne miljøer. Spesielt hørte jeg mye fra naturvitenskapelige og medisinske forskningsmiljøer, også fra utlandet. Disse fagene er kanskje spesielt utsatte. Det å være i den internasjonale forskningsfronten krever veldig mye arbeid, og presset er ofte stort.

Stenseth tror oppmerksomhet rundt problemet vil hjelpe.

– Det vi trenger er en holdningsendring. Mye forskning er teamarbeid. Da må vi anerkjenne at Napoleon ikke gikk over Alpene aleine. Det var mange med.

Det hviler et spesielt ansvar på eldre forskere, mener Stenseth. Etablerte forskere har stor faglig makt. Den bør brukes til å hjelpe unge forskere framover.

– Jeg forsøker jo å bruke mitt faglige lederskap til å backe opp unge forskere og studenter. Dessuten lærer jeg svært mye av de unge. Jeg vet med meg selv at så

godt som alt jeg har gjort er i samarbeid med andre, og svært ofte unge folk.

– Slavevirksomhet

Mye forskning skjer i samarbeid, og unge forskere er ofte avhengige av å ha med mer etablerte og meritterte forskere for å få økonomisk støtte. Stenseth mener det krever etisk bevissthet fra etablerte forskere.

– Jeg er en av dem som skriver under søknader til Forskningsrådet, og er ofte prosjektleder på slike prosjekter. Jeg bidrar til prosjektet med min erfaring, og mitt navn brukes ofte til å fronte prosjektet. I slike tilfeller må det være forståelse mellom den som fronter – og leder – og de som gjør mesteparten av arbeidet og som har lagt sjela si i det. Prosjektleder kan ikke da bare ta prosjektet fra den som har bidratt på vesentlige måter til prosjektutviklingen.

Stenseth peker på at problemer kan oppstå når prosjekter har fått støtte, blant annet fra Forskningsrådet.

– Stillinger lyses ofte ut etter at prosjektet får penger. Da er det riktig å legge til rette for at den som har utarbeidet søknaden får jobben. Det er umoralsk å ta prosjektet fra dem som har utarbeidet mye av søknaden. Det er i så fall slavevirksomhet.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

– Ikke beskyttet av opphavsrett

Olav Torvund er professor i jus ved UiO, og leder Forskerforbundets opphavsrettsutvalg. Torvund viser til at forskningsprosjekter i seg selv ikke er beskyttet av opphavsretten.

– Forskernes opphavsrett er et vern om selve publikasjonene – forskningsresultatene i seg selv er ikke vernet av opphavsretten. Slik kan du si at det spørsmålet du reiser er et forskningsetisk problem.

Heller ikke forskningsideer er ifølge Torvund omfattet av opphavsretten.

– Dersom en forsker tar en annens idé og benytter seg av den, er det et brudd på forskningsetiske regler, men ikke opphavsretten. Opphavsretten er i utgangspunktet ikke lagd for å beskytte forskning. Det er nok ikke tilpasset denne type problemer, sier Torvund.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

Tusenvis ventar framleis på straumrefusjon

STRAUMSKANDALEN: Tidlegare leigetakarar av studentbustadene til Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) har om lag 12 millionar straumkroner uteståande hjå SiO. I februar i år kom det fram at innbuarar i studentbustadene til SiO over dei siste sju år har vorte overfakturerte for straum.

– Me har totalt fått over 20 millionar kroner frå Hafslund. Inkludert i denne summen er det studentane har betalt for mykje og ein kompensasjon for det meirarbeidet dette påfører oss, opplyser Trond Bakke, fungerande bustaddirektør i SiO.

Studentsamskipnaden har så langt kontakta 28 000 studentar som

kan ha betalt for mykje for straumen medan dei budde i SiO sine studentbustader via brev eller e-post, men er ikkje sikre på om dei har nådd fram til alle.

– Utbetalingane skjer i bolkar kvar fjortande dag til dei som har norsk bankkontonummer, og ein ny runde med utbetalingar kjem denne veka.

Kor mykje det vert denne gongen veit eg førebels ikkje, seier Bakke.

Så langt har SiO motteke 10 000 krav om refusjon av straumpengar, og til no har 4034 studentar fått utbetalt nesten 5,8 millionar kroner.

To personar jobbar no med straumsaka på heiltid, og somme saker er vanskelegare å handsama

enn andre.

– Eg vil ikkje seia at det har kome inn mange falske krav, men folk me ikkje finn på listene våre har framsett krav. Desse må undersøkjast nærare, seier Bakke, som reknar med å få refundert alle krav innan 31. desember.

Sterk gir billigere utenlandsstudier

Vil ut: Morten Haabeth Grindaker mener det lurt å ta utdanningen sin på forskjellige steder.

■ Antallet nordmenn som studerer i utlandet er det høyeste noensinne. Ifølge SSB vil de leve godt av en sterk norsk krone i flere år fremover.

■ Økonomisk styrke, oljepris og rentenivå er årsakene til at den norske kronen er så sterk.

UTVEKSLING

tekst: Vegard Røneid Erikstad

foto: Helle Gannestad

I forrige uke la Statistisk sentralbyrå (SSB) frem sine prognoser for den økonomiske utviklingen i Norge de neste årene. Byrået spår at den allerede sterke norske kronen vil styrkes ytterligere i løpet av de neste fire årene. Dermed vil norske studenter som studerer i utlandet få god råd i årene fremover.

– En kjempebonus

Morten Haabeth Grindaker er en av mange norske studenter som denne høsten begynner på studier i utlandet. En gunstig valutakurs i tiden fremover er noe han setter pris på.

– At den norske kronen er så sterk når jeg skal studere i utlandet, er fantastiske nyheter for meg og veldig mange andre. Det har en stor innvirkning på hvor stort lån jeg må ta opp, og gir meg en større frihet i hverdagen rent økonomisk. Forhåpentligvis holder det

seg stabilt en periode framover.

Etter tre år med samfunnsøkonomi ved Universitetet i Oslo (UiO) skal Grindaker i høst skal ta en ettårig mastergrad i økonomisk historie ved London School of Economics (LSE) i England. Bakgrunnen for at valget falt på LSE hadde lite å gjøre med at den norske kronen står sterkere mot pundet enn på svært lenge.

– Selv om det er en kjempebonus med en sterk krone hadde det ikke noen innvirkning på mitt valg av land. Søknadsprosessen

til en del utenlandske universiteter er så omfattende at det å vurdere på valutakurser ikke er fokus, sier Grindaker.

Kan spare 35 000 kr

Nettopp i Storbritannia vil norske studenter merke effekten av en sterk krone tydelig. Ved de fleste universiteter i landet må norske studenter betale skolepenger. Norske studenter får studielån i norske kroner, men betaler skolepengene i britiske pund. En endring i kronekursen har stor innvirkning på hvor stort lån de må ta opp for å dekke denne utgiften. Fra september 2006 fram til i dag har det blitt 3, 50 kroner billigere å kjøpe et pund. Dersom man betaler 10 000 pund årlig i skolepenger vil denne svekkelsen innebære at det har blitt 35 000 kr billigere å studere i Storbritannia.

Grindaker sier at han nå tenker

gjennom hvordan han kan tjene mest på at det er blitt billigere å studere i utlandet.

– Når kronekursen er så gunstig, og det praktiske rundt studiene mine er på plass, prøver jeg selvfølgelig å gjøre så mye som mulig ut av situasjonen. Hvis det er mulig vil jeg betale mest mulig av husleie og skolepenger med en gang, selv om jeg ikke veit om kronen kommer til å styrke seg enda mer de neste månedene.

Til Storbritannia får han følge av en rekke andre nordmenn som skal studere, av alle norske studenter i utlandet befinner nesten 20 prosent seg der. Selv om Storbritannia er et dyrt land å studere i, tror Grindaker at den gunstige kronekursen kan få flere til å vurdere å dra dit.

– Det er allerede mange som drar til Storbritannia, selv om det koster mye å studere der i forhold

Over én av tre lærersøkere var ikke kvalifiserte

REKRUTTERING: Gjennom to storstilte reklamekampanjer har Kunnskapsdepartementet svidd av 59 millioner kroner for å øke rekrutteringen til lærerstudiene. Nå viser det seg at over en av tre søkere til utdanningen i høst ikke var kvalifiserte, skriver VG.no.

– Vi må spørre oss om så mye

pengen på en offentlig finansiert reklamekampanje heller kunne ha vært pløyd direkte inn i skolen for å gjøre selve læreryrket enda mer spennende, sier leder Gro Elisabeth Paulsen i Norsk lektorlag til avisen.

Pengene er brukt på kampanjene «Gnist» og «Har du det i deg?». I tillegg til at en av tre søkere altså ikke

var kvalifiserte, økte søkertallene til utdanningen i år med beskjedne 112 personer.

Utdanningsminister Tora Aasland er likevel fornøyd med kampanjene.

– Jeg vil med rak rygg og stolthet si at satsingen på dette har gitt lærerrekutteringen et løft og yrket en hevet status. Gnist-kampanjen leg-

ger til rette for at vi får flere gode lærere i årene fremover, sier Aasland.

Konfrontert med de ferske tallene for antall kvalifiserte søkere svarer hun følgende:

– Det er færre som ikke er kvalifisert til lærerstudier enn til andre sammenlignbare profesjonsutdanninger.

Kunnskapsdepartementet har også engasjert PR-byrået Geelmuyden.Kiese. Direktør Andreas Wabø mener også at kampanjen har gitt effekt.

– Søkertallene har økt med 40 prosent fra årene før kampanjen startet. Det er vi storfornøyde med, sier Wabø.

Valutakurs

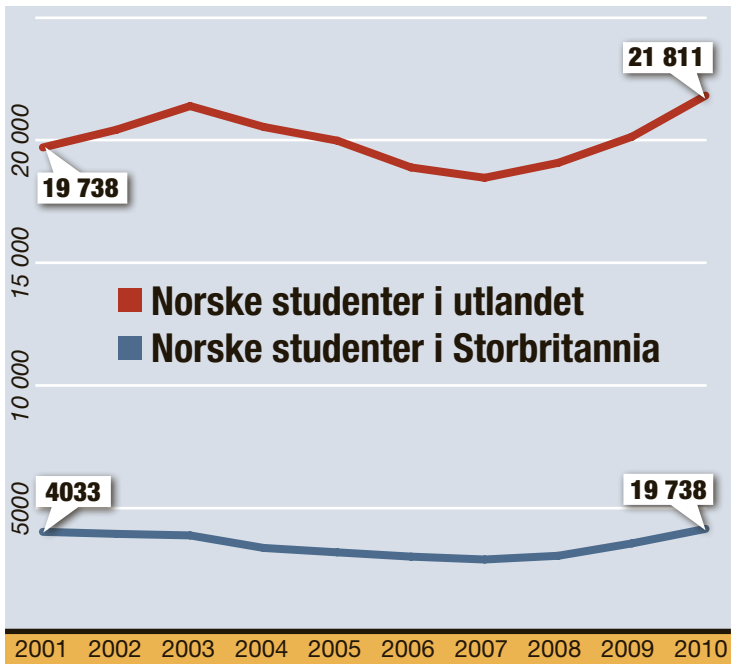
■ Valutakursen beskriver hvor mye man må betale for en enhet fremmed valuta målt i egen valuta.

■ I dag koster ett britisk pund (GBP) 8,95 norske kroner (NOK).

■ Hittil i 2011 har ett britisk pund kostet i snitt 8,96 norske kroner. Det er det laveste snittet noensinne.

«Det er allerede mange som drar til Storbritannia, selv om det koster mye å studere der i forhold til andre land.»

Morten Haabeth Grindaker, student

til andre land. Når en sterk krone nå gjør det billigere tror jeg at flere vil vurdere å dra nettopp dit.

ANSA jubler

Association of Norwegian Students Abroad (ANSA) er interesseorganisasjonen for norske studenter i utlandet. President Kristiane Roe Hammer er glad på studentenes vegne.

– For de landene dette gjelder er dette en stor bonus for de norske studentene der. Det blir både billigere å studere og leve. Men en sterk krone er noe utenlandsstudenter ikke må regne med. Valutakurser endrer seg raskt, så man kan ikke gå ut ifra dette når man drar ut.

I studieåret 2010/11 var det totalt 21 811 norske studenter i utlandet. Det er det høyeste antallet siden Lånekassen begynte å registrere både de som tar hele

graden sin, og de som tar deler av graden sin i utlandet. Til tross for rekordhøyt tall påpeker Hammer at andelen av norske studenter som drar ut ikke er større enn tidligere år.

– Først og fremst synes vi i ANSA at dette er veldig gladelige tall. Det er bra at antallet har tatt seg opp igjen etter noen litt dårligere år. Likevel er det viktig å påpeke at selv om antallet går opp, så er andelen som studerer utenlands den samme. Økningen skyldes at studentmassen i Norge har blitt større.

Faglige viktigst

Selv om SSB spår at krona kommer til å holde seg sterk i flere år fremover, tror ikke Hammer at det fører til at ANSA får stor økning i medlemsmassen.

– Jeg tror ikke kronekurs spiller en stor rolle for om vi reiser

ut, eller hvor vi reiser. Det er hva man vil studere og hvor man vil studere som bestemmer. At det til tider er gunstigere å studere i utlandet på grunn av en sterk krone blir en bonus for dem det gjelder, sier Hammer.

For Grindaker var det også andre hensyn som til syvende og sist ble avgjørende da han valgte å dra ut for å studere.

– Jeg tror det er viktig at man ikke tar hele utdannelsen sin på samme sted. Etter tre år på Blindern ville jeg prøve noe nytt. Da valgte jeg å dra til utlandet for å kanskje lære å se ting på en annen måte, oppleve en ny by og et nytt land.

nyhetsredaksjon@universitas.no

– Vil trolig vedvare

Steinar Holden er professor i samfunnsøkonomi ved UiO. For å forklare utviklingen til den norske kronen peker han på en rekke trekk ved norsk økonomi.

– Hovedårsaken til at den norske kronekursen er så sterk om dagen, er at det går dårlig i verdensøkonomien. Når det går dårlig i verdensøkonomien leter investorer etter trygge steder å plassere pengene sine. I Norge har vi en økonomi som går bedre, og et rentenivå som er høyere enn andre steder. Dette gjør Norge til et egnet sted for investorer. Den høye oljeprisen holder dessuten aktivitetsnivået oppe i norsk økonomi, og har ringvirkninger i

resten av samfunnet som bidrar til en sterk krone.

Holden er enig med SSB om at den sterke kronekursen vil holde seg i flere år fremover, men påpeker at det ikke sikkert.

– De årsakene jeg nevnte vil trolig vedvare, og det taler for at krona vil holde seg sterk også fremover. Men valutakurser kan også endre seg betydelig uten at det er klare årsaker til det, så her er det stor usikkerhet.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

Foto: Jan Lillehamre

Jobber du naken?

Som medlem i Fagforbundet Ungdom slipper du å stå naken i arbeidslivet. Fagforbundet Ungdom jobber for å bedre forholdene til studenter og unge arbeidstakere. Vi jobber blant annet for:

- Bedre studiefinansiering
- Bedre arbeidsmiljø på studiestedet
- Studenters fremtidige pensjonsforhold
- Bredt kollektivtilbud med studentrabatt
- Riktig lønn
- Dine rettigheter på arbeidsplassen

Dessuten er innboforsikring gjennom LOfavør inkludert. Det koster bare 250,- i halvåret.

Bli medlem i dag: Send **Fagforbundet medlem til 1980**

FAGFORBUNDET
Ungdom

Bryr seg ikke om tallene

Ingen flytteboom: Hovedmålet var at både studentene og politikerne skal oppfatte studenter som viktige velgere, sier Magnus Nystrand.

Snaut 160 studenter har endret bostedsadresse til Oslo etter Velferdstingets fire måneder lange flyttekampanje. Likevel stempler leder Magnus Nystrand prosjektet som en suksess.

STUDENTPOLITIKK

tekst: Heljar Havnes

tekst: Lars Heltne

foto: Helle Gannestad

Flyttekampanjen ble lansert for å gi studenter mer makt i byen de bor i. I april meldte Universitas at under halvparten av Oslos studenter har mulighet til å stemme fordi de ikke er folkeregistrert i Oslo. I ettertid har Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT) brukt over 30 000 kroner på å promotere flytteprosjektet, som har hatt slagor-

det «Meld flytting, din latsabb».

Det kan ikke slås fast hvorvidt studentene har vært latsabber, men tallenes tale minner ikke om noe flytteboom. For fem måneder siden hadde 18 008 folkeregistrerte studenter i hovedstaden, som mottar lån. Tilsvarende måling i august viser at tallet har steget til 18 160. Det betyr at det totale antallet Oslo-registrerte studenter har økt med 0,8 prosent.

Ikke skuffet

Leder i VT, Magnus Nystrand, har merket at folk har fått et mer

bevisst forhold til hvorfor de er folkeregistrert der de bor. Han mener kampanjen har vært vellykket.

– Underveis har vi både diskutert og provosert. Hovedmålet for kampanjen var at både studentene selv og politikere skal oppfatte studenter som viktige velgere, sier han.

Derfor blir heller ikke de konkrete tallene så viktige for lederne.

– Vi kan ikke stole blindt på statistikken. Det er stor gjennomstrømning av studenter i Oslo. Dessuten er det ikke nødvendig-

«Hadde vi stått for kampanjen, hadde vi sett på det som en total flopp.»

Ben Holan, Geelmuyden.Kiese.

vis de samme som får støtte av Lånekassen nå som det var sist skoleår, sier Nystrand, som selv har meldt flytting som følge av kampanjen.

Det er det ikke alle i Velferdstingets styre som har gjort. Nestleder Svein Tømmerdal velger fremdeles å avgi sin stemme hjemme i Ålesund.

– Mange er mer engasjert i politikken i hjemkommunen. Det må vi respektere, sier han.

– Kunne nådd 10.000

Konsulent Ben Holan i Geelmuyden.Kiese tror flyttekampanjen

Dette er saken

- I april skrev Universitas at under halvparten av Oslo-studentene kan stemme ved lokalvalget. Grunnen var at flesteparten fremdeles var folkeregistrerte i sine hjemkommuner.
- I mai startet Velferdstinget i Oslo og Akershus en flyttekampanje for å få studenter til å folkeregistrere seg i Oslo.
- Før kampanjen startet hadde Lånekassen registrert 18 008 lånetakere fra Oslo-registrerte studenter. Tallene for august viser at tallet ligger på 18 160.
- Velferdstinget har i tillegg samlet 1 500 underskrifter fra studenter. Disse ble overlevert politikerne i Oslo for å vise at studenter også er viktig for kommunepolitikken.
- Fristen for å folkeregistere seg tidsnok til lokalvalget var 30. juni.

kunne verdt bedre utført, men forstår at VT hadde begrensede ressurser til rådighet.

– Det virket ikke som det manglet verken initiativ eller motivasjon, men det var noe som manglet på strategien. Kanskje de burde brukt studentmediene mer effektivt. Det burde være realistisk å nå frem til om lag 10 000 studenter med en slik kampanje, sier Holan.

Ut fra statistikken vil ikke konsulenten beskrive det som et vellykket prosjekt, sett med profesjonelle øyne.

– Hadde vi stått for kampanjen, hadde vi sett på det som en total flopp.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

Human-Etisk Forbund

Spennende engasjement som kursleder for humanistiske konfirmanter

Givende kvelds-/helgeaktivitet i vårhalvåret som honoreres med opptil kr. 9.500 per kurs.

Aktuelle kurssteder: Oslo, Asker, Bekkestua, Bjørkelangen, Drøbak, Eidsvoll, Enebakk, Gjerdrum, Jessheim, Nesodden, Nittedal, Oppegård, Rykkinn, Ski, Son, Strømmen, Vestby, Årnes, Ås. I tillegg trenger vi kursledere på ulike leirer.

Som kursleder må du kunne kommunisere med mennesker på 14 år, og være interessert i å ta opp etiske problemstillinger med utgangspunkt i deres interesser og erfaringer.

Det stilles ingen spesielle krav til forhåndskompetanse hos våre kursledere, obligatorisk opplæring blir gitt. Imidlertid må kurslederne våre identifisere seg med våre verdier, og vi krever politiattest av våre kursledere.

Kursene avsluttes med en høytidelig seremoni, der kurslederne også deltar.

Utfyllende informasjon og kontaktinformasjon finner du på nettsidene våre. Søknadsfrist: Snarest.

www.human.no/oslo
www.human.no/akershus

FIKK EKSAMENSSPØRSMÅLENE TILSENDT PÅ FORHÅND:

Får beholde sensuren

Beholder ståkarakter: – Det å måtte ta en eksamen på nytt ville vært en slags straff for oss, man kan jo ikke si noe annet, sier medisinstudent Nina Marie Aamodt (t.h.). Her flankert av medstudentene Anette Johanssen, Ragnhild Wee og Mathias Hetland.

Over halvparten av spørsmålene ved medisineksamen 9. juni var tilsendt studentene på forhånd. Fakultetet innrømmer å ha tabbet seg ut, og alle studentene får derfor beholde sine ståkarakterer.

EKSAMEN

tekst: Øyvind Gallefoss

tekst: Endre Stangeby

foto: Skjalg Bohmer Vold

Ved eksamen i hud- og kjønnsykdommer før sommeren fikk mange av medisinstudentene en bekvem overraskelse. Over halvparten av spørsmålene var identiske med dem som ble brukt ved en prøveeksamen i desember 2010, og disse spørsmålene ble tilsendt studentene på forhånd.

Eksamenen endte med at samtlige studenter fikk ståkarakter.

– Burde fått ny eksamen

Det medisinske fakultet vurderte ny eksaminering, men har konkludert med at en ny eksamen ville blitt i overkant krevende for studentene.

– Vi vil ikke ha ny eksamen av hensyn til studentene. Det er ikke de som har gjort noe feil, så de skal ikke rammes, sier dekan ved Det medisinske fakultet, Frode Vartdal.

Førsteamanuensis ved Seksjon for hudsykdommer, Petter Gjersvik, er helt uenig i fakultetets avgjørelse.

– Jeg mener det burde vært holdt ny eksamen. Er det en stor belastning å holde på kunnskapen i to måneder? Jeg synes ikke det.

Det er et tankekors at rettighetene til studentene er så sterke at de overstyrer faglige hensyn, sier Gjersvik.

Anonym e-post

Ved gjennomgang av besvarelsene fant fakultetet en påfallende stor forskjell mellom stasjonene. Noen av dem som gjorde det svært dårlig på de første oppgavene, hadde opptil 100 prosent korrekt på de siste oppgavene, som var oppgavene studentene hadde blitt tilsendt på forhånd.

Fakultetsledelsen fikk i etterkant av eksamenen 9. juni en anonym e-post fra en student med dårlig samvittighet. Studenten skrev at «alt var juks», at kullet

hadde fått tilsendt spørsmål i forkant, og ble tipset om at de ville få disse oppgavene på eksamen.

Studentene Universitas har vært i kontakt med sier derimot at de ikke var klar over at disse spørsmålene faktisk ville bli gitt på eksamen.

– Ingen av studentene jeg har snakket med deler synet til denne anonyme studenten. Vi forberedte oss kun som vi alltid gjør, ved å øve på tidligere gitte oppgaver, sier Nina Marie Aamodt, en av medisinstudentene som tok eksamen.

Hun og medstudentene reagerte på at de i medias dekning av saken ble fremstilt som jukse- makere.

– Vi var aldri inne på tanken at vi gjorde noe galt, sier hun.

Anklager om juks

Den anonyme e-posten førte til at Gjersvik 13. juni i en e-post rapporterte til ledelsen om «uakseptabel atferd blant studentene» og karakteriserte det som «ikke

«Jeg mener det burde vært holdt ny eksamen. Er det en stor belastning å holde på kunnskapen i to måneder? Jeg synes ikke det.»

Petter Gjersvik, førsteamanuensis

akseptabelt» dersom studentene «fikk tak i oppgavetekster på urettmessig vis».

Han skriver videre: «Oppgavene ble ikke gjort allment tilgjengelige, og ingen kunne vite om vi ville bruke dem om igjen eller lage nye.»

Gjersvik understreker nå overfor Universitas at han aldri har beskyldt studentene for juks.

Dette er saken:

- Studenter gjennomførte 9. juni en stasjonseksamen i dermatologi og venerologi (hud- og kjønnsykdommer).
- Dagbladet skrev i juni en sak om at studentene hadde fått tilsendt eksamensspørsmålene på forhånd.
- Eksamenen besto av sju stasjoner, og studentene fikk i forkant av eksamenen tilsendt tilnærmet identiske spørsmål som dem som ble gitt på stasjon 4, 5, 6 og 7.
- Dette er første gang denne eksamenen blir gjennomført som en stasjonseksamen, der alle studenter blir eksaminert ved forskjellige stasjoner.
- Spørsmålene var de samme som ble brukt på en prøveeksamen for kullet over i desember 2010, og kullet hadde fått tilgang til disse spørsmålene.
- Fakultetet har nå besluttet at feilen ligger hos dem, og at det derfor ikke vil bli gjennomført ny eksamen for studentene.

«Vi hadde nok regnet med noe høyere strykprosent enn null.»

Petter Gjersvik, førsteamanuensis

Legger seg flat: – Vi har gjort en tabbe, og legger oss flate på det. Nær identiske oppgaver ble brukt om igjen, og det skulle ikke blitt gjort, sier Petter Gjersvik, førsteamanuensis ved Seksjon for hudsykdommer.

– Studentene begrunner at de har sett spørsmålene med at de alltid ser på tidligere oppgaver, og det er en plausibel forklaring. Vi har ingen opplysninger om at de har gjort noe moralsk galt, sier han.

– Feilen ligger hos dere?

– Vi har gjort en tabbe, og legger oss flate på det. Nær identiske oppgaver ble brukt om igjen, og det skulle ikke blitt gjort, sier Gjersvik.

Ny eksamensform

9. juni var første gang det ble holdt en såkalt stasjonseksamen i dermatologi og venerologi. Fakultetet hadde registrert et synkende kunnskapsnivå innen disiplinene, og ved eksamen i januar 2010 var andelen kandidater som strøk hele 30 prosent.

Etter eksamensomleggingen ble strykprosenten nå altså null. Dekan Vartdal mener likevel at prøvingen av studentenes kunnskapsnivå er forsvarlig gjennomført.

– Vi innrømmer at det er gjort en feil, men ikke større enn at testingen er forsvarlig. Vi har lært av dette, og vil gå gjennom og forbedre rutinene så vi unngår lignende feil i fremtiden.

Gjersvik sier at dette er et kull som leser godt, og mener at de kan mer enn tidligere kull.

– Er du trygg på studentenes kompetanse innen dermatologi og venerologi?

– Jeg har ingen store bekymringer for kunnskapsnivået. I 10–15 år har bare en tredjedel av studentene vært oppe til eksamen, så jeg er mer bekymret for hva de kullene kan, sier Gjersvik.

– Men hadde dere forventet så gode resultater?

– Vi hadde nok regnet med noe høyere strykprosent enn null.

oyvind.gallefoss@universitas.no

Sikkerhetspolitisk konferanse 2011 Ti år i Afghanistan - hva nå?

Hva har vi oppnådd og hva blir konsekvensene for norsk sikkerhetspolitikk?

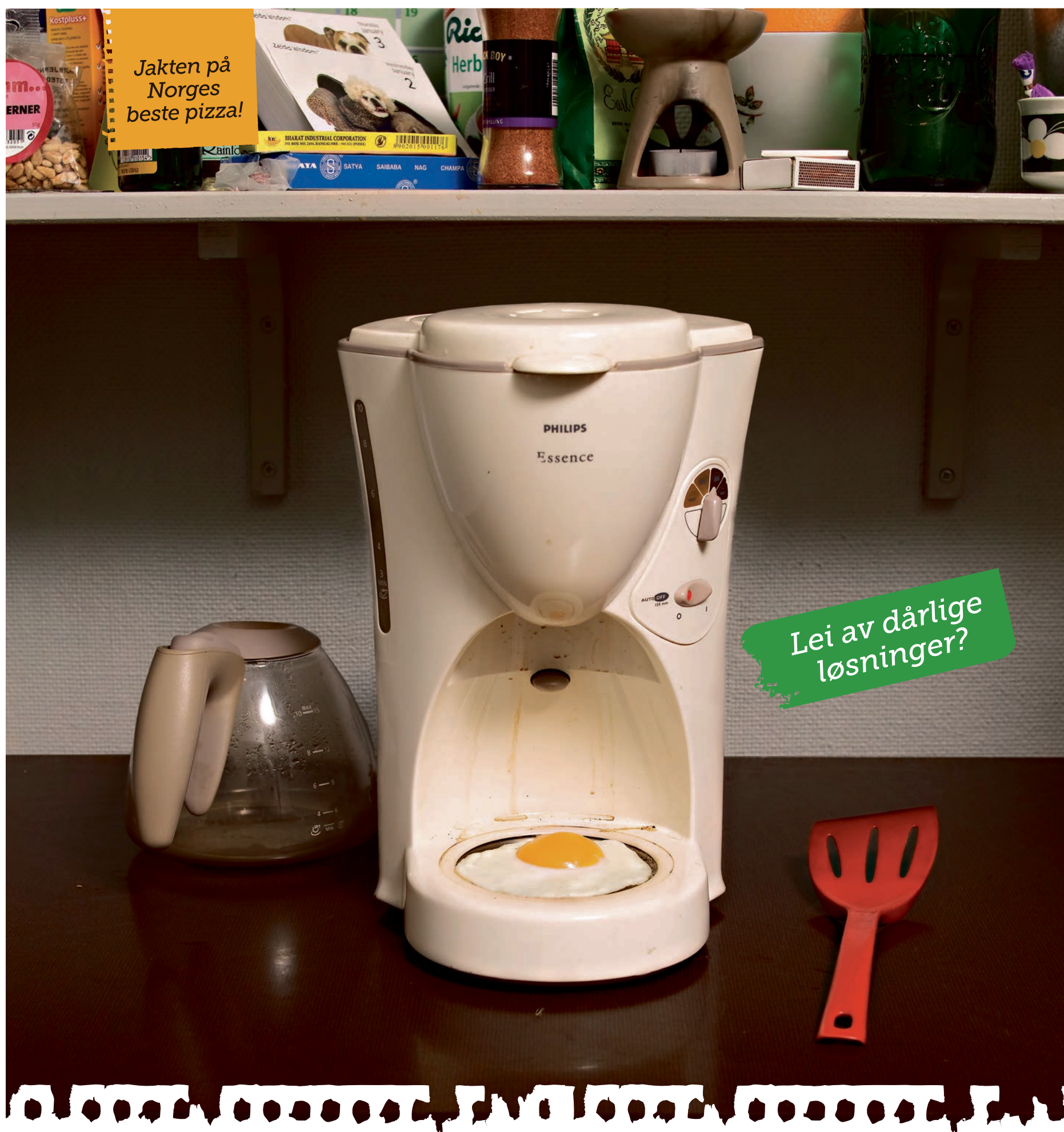
Med bl.a. forsvarsminister Grete Faremo, statssekretær i Utenriksdepartementet Espen Barth Eide, ass. spesialutsending til Afghanistan Michael Keating, tidligere spesialutsending til Afghanistan Kai Eide, utenrikskomiteens leder Ine Marie Eriksen Søreide og forfatter Carsten Jensen.

29. september 2011, kl. 09-17

Bristol Hall, Hotel Bristol, Kristian IV's gate 7, Oslo

Påmelding: www.sikkpol-konferansen.org

20% STUDENTRABATT PÅ DOLLYPIZZA – HELE UKA!

Glem flatklemt kaviartuber og tørre skorper på leverposteien. På Dolly Dimple's får du 20% studentrabatt på stor, deilig pizza hver dag – hele uka – ved restaurantbesøk eller når du henter selv. Tilbudet gjelder ved alle våre restauranter mot fremvisning av studentbevis. Velkommen til oss!

GRATIS BRUS! Finn verdikupong på Dollys Facebookside.

Last ned og prøv vår lekne iPhone app, Dollys Pizzabygger neste gang du skal bestille pizza. Henter du selv har vi klar rykende varm pizza til deg på 20 minutter!

0 44 40

DOLLY.NO

pizza
pizza

MED STUDENTBILLETT FÅR DU MER PENGER TIL DET SOM ER GØY

Studentbilletten er en rabattert 30-dagersbillett for studenter i Oslo og Akershus. Prisen er 350 kroner for Oslo og 800 kroner for hele Oslo og Akershus. Billetten fås kjøpt på alle Ruters utsalgssteder. Husk studentlegitimasjon ved kjøp og når du reiser. Les mer på **ruter.no**

Ruter#

debattredaktør: **Magnus Lysberg**
magnus.lysberg@universitas.no 943 66 089

Kronikk: **3500 tegn**

Leserinlegg: **maks 2000 tegn**

Replikk: **800 tegn**

Sendes til: **universitas@universitas.no**

Frist: **mandag klokka 10**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Mytteri på BI

«Jeg vil gjerne takke Aquila som har gitt meg den nødvendige moralske støtten til å droppe Nydalens halvårlege studentforeningsavgift. Tusen takk.
BI Student

«Hvordan kan dere mene dette er så utrolig dårlig stemning? Det er utrolig bra at Aquila oppfordrer folk til å seile og komme seg ut på sjøen. Det er mange studenter der ute som flytter til Oslo og begynner på BI uten venner. Da er nettopp dette utvalget en perfekt måte for å bli kjent med andre studenter på og skape en god omgangskrets! Med tanke på at de har gode sponsoravtaler, medlemmene betaler en årsavgift og båtene leies ut om sommeren syntes jeg ikke dette er så altfor ille. Ja, det er sikkert flere områder som trenger penger – men alle kan ikke få samtidig. Og hvorfor skal Outdoor få så mye? De skal jo bare gå tur i marken.
Glad gutt

«Til glad gutt: Den foreningen er et lite «eksklusivt» selskap bestående av ytters få personer som velges ut tilnærmet utelukkende på trynefaktor/vennskap. At personene i denne klubben skal bli påspandert 2500 kr HVER av andre studenters penger er vel ikke veldig rettferdig? Du mener også at turforeningen ikke trenger penger, skal seilforeningen flotte seg så burde vel turforeningen også få gjøre det i form av turutstyr/transport til de virkelige fine turområdene i dette landet?
Huff og huff

«Aquila burde heller tatt opp et jævla lån og betalt båten selv, det at 130 inviterte

studenter skal få så mye penger som igjen er betalt inn av studenter på BI er helt feil. Kan noen i Aquila svare på hvorfor de ikke selv finansierer sine leketøy?
John Blund

«Du får søke da, Huff og Huff, så kanskje du får tilgang du også. Dette er ikke noe medlemmene er blitt påspandert – dette er kun noe de har lov til å bruke, og ingenting går i deres egen lomme. John Blund, kan du si meg hvorfor alle studentene på BI skal være med på deres bestemmelser? Det hadde vært forbasket lurt! Nei, det er derfor man har styrer.
Glad gutt

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Brukte 600 000 på båt»

Overutdanning?

«Enhver økonom vet derimot at hvis man skal vurdere et regnskap, så må man ha både debet og kredit, hvis ikke har det ingen mening. Jeg utfordrer derfor gjerne Brox til å komme med god argumentasjon på hvordan Norge hadde vært bedre stilt i dag uten at man hadde hatt veksten i høyere utdanning man har opplevd fra 1960 til nå. Jeg tror nok at våre gode professor vil kunne slite litt med den.
Jens Folland

«For noe tåkeprat, Folland. Lønna til sykepleiere er omtrent like god som for en med yrkesfag og fagskole. Pensjonen er forresten langt bedre i det offentlige. Selvsagt tar folk tar utdanning pga. lønn og arbeidsoppgaver, samt status. Hvorfor skulle det være nødvendig å ha studert først for å kunne tilegne seg nye ting?
Frank L.

«Aquila burde heller tatt opp et jævla lån og betalt båten selv.»

Huff og Huff

LESERNES MELDINGER

Nytt nummer: 994 49 834

«Sluttstykke søker AG-3 for felles troubleshooting. **Hilsen Springleik Ågrip, humanist.**

«Du til høyre, du får meg til å synes at pensum er kjedelig! I'm melting! **Kåt og glad**

«Jeg er fortsatt singel, det er bare å ta kontakt! Alle er velkomne! **Hilsen Matsbokser, masterstudent SV.**

«Bambigruppen sier kraftfullt ja til flanellograf, nei til powerpoint. **Bambi**

«Saksopplysning til Ad Notam: Skaalbones spiller på det andre laget. **Stud. Polit.**

«Er det fortsatt gøy med alternative navneforslag til P-ring Breipikk? Ja? Nei? **Rådvill**

«Ang. sitatet «Ved å ha to like båter kan man kappseile» i sist Universitas. Kan jeg ta emnet Peilingpåseiling1000 på HF eller må jeg til BI? **Artigkar**

«TO sider Aslak Nore... O'boy! **Le Bleu**

«DIN MELDING HER! **Red.**

STUDENTJOBBER

Liv-Kristin Rød Korssjøen, leder av Studentparlamentet ved HiOA

Studentvaktene mangler tillitsvalgte

Ved Høgskolen i Oslo og Akershus finnes det flere titalls studenter ansatt av institusjonen

«Per i dag finnes det ingen tillitsvalgte blant studentvaktene.»

som studentassistenter, IT-vakter eller studentvakter ved læringssentre og bibliotek. Studenter med en deltidsjobb på skolen havner ofte i en uavklart mellomstilling, uten noen form for tillitsvalgtapparat å støtte seg til.

Det er med studentassistenter som andre

arbeidstakere. Av og til oppstår det ubehagelige situasjoner på arbeidsplassen. I tilfeller der andre arbeidstakere kanskje ville henvendt seg til den lokale fagforeningen, har vi i Studentparlamentet opplevd at studentassistenter gjerne henvender seg til studentrådet eller Studentparlamentet. Andre søker kanskje bistand hos en kontaktlærer eller foreleser de har spesielt stor tillit til.

Men er dette rette veien å gå? Som ansatt ved studiestedet ditt er det lett å fortsatt anse deg selv som student. Sannheten er at du befinner deg i en arbeidstakerposisjon overfor Høgskolen. Du blir ikke lenger regnet som student, og denne lille forskjellen kan gjøre det mye vanskeligere å få den bistanden du trenger. Da Studentparlamentet nylig tok initiativ til å opprette et «Kontaktforum for læringssenter og bibliotek», der både studenter og studentvakter med god kjennskap til tjenestetilbudet på bibliotekene skulle være representert, fikk vi klar beskjed fra øverste hold: Å opprette et kontaktforum var en god idé. Det å bringe inn studentassistenter i et slikt råd var nok likevel ikke særlig hensiktsmessig.

Hvor er det så meningen at studentvaktene skal kunne komme med sine tilbakemeldinger? Per i dag finnes det ingen tillitsvalgte blant studentvaktene, det finnes ingen råd eller utvalg, ingen kontaktpersoner (foruten arbeidsgiveren) tilgjengelig. «Som arbeidstaker må du organisere deg for å få denne typen bistand», vil enkelte kanskje si. Det er en sannhet som ikke nødvendigvis er selvsagt for en student som føler at studentassistentjobben er mer eller mindre «en del av studiet».

Ansettelsesforholdet mellom studentassistent og Høgskolen er på flere måter en uvanlig arbeidssituasjon. Det kan oppstå problemstillinger som ikke er dagligdags kost i andre arbeidssammenhenger. Vi i Studentparlamentet mener derfor det er på tide at Høgskolen tar ansvar overfor alle studentene de tilsetter. Når konflikter oppstår holder det ikke å si: «Vi har ikke ansvar i denne saken, de skulle selv ha tenkt på å organisere seg». Hvis så er tilfelle bør det snarest iverksettes tiltak for å synliggjøre det tilbudet som finnes for organiserte arbeidstakere ved Høgskolen, slik at flere studentvakter kanskje tar skrittet inn i en fagforening eller et forbund. **Og det finnes** ingen unnskyldning for å la være å opprette et organ der studentvaktene kan komme med tilbakemeldinger til sine arbeidsgivere og ta opp mangler eller kritikkverdige forhold ved arbeidsplassen.

BI

Simen Tallaksen, redaktør i Universitas

Tøv fra BI

Saken om «Studentstereotypene» i Universitas' velkomstbilag 17. august har fått mye oppmerksomhet, senest fra BIs kommunikasjonsdirektør Janne M. Log i forrige utgave. Log går langt i å hevde at vår journalist hadde som formål å henge ut BI og BI-studinen som ble intervjuet. Det er derfor på sin plass å påpeke to faktaopplysninger: 1. Alle som blir intervjuet av Universitas får tilbud om sitatsjekk, og i dette tilfellet ble intervjuet godkjent skriftlig over mail. 2. Alle som stilte i saken fikk presentert premisset og ble stilt åpne spørsmål – de valgte selv hvordan de ønsket å svare.

Dersom noen likevel føler seg urettferdig behandlet av Universitas, oppfordrer vi dem om å ta saken videre til Pressens faglige utvalg.

OLJEFORSKNING

Anders Rindal, Venstrealliansen

Lysberg og frenologien

Den akademiske friheten er forankret i det akademiske fellesskapet. Som studenttillitsvalgte er det vår plikt å delta i den etiske debatten om hva universitetet skal forske på, og hvilken kompetanse vi skal gi våre studenter. Derfor valgte Studentparlamentet å si et klart nei til at UiO skal bidra til vår tids store utfordring, menneskeskapte klimaendringer. Forrige Universitas har en kommentar av Magnus Lysberg der han angriper dette forslaget. Lysberg mener at det er

«Det bør være åpenbart at mange valg UiO tar innenfor forskning og studier har politiske konsekvenser.»

opp til fagmiljøet selv å avgjøre etikken i forskningen, dette kan bare bety at forskere innen små fagfelt må få bestemme selv. Det innebærer å akseptere at sosiologene kunne drevet med frenologi hvis de selv ønsket det. Videre mener han at dette er et politisk forslag, noe det selvsagt er. Det bør være åpenbart at mange valg UiO tar innenfor forskning og studier har politiske konsekvenser. UiO lever ikke avsondret fra samfunnet, og påvirkningen går begge veier.

kommentar i Universitas, nr 22, 2011

Med akademisk frihet følger akademisk ansvar. Det akademiske fellesskapet som studentene er en del av må ha en levende debatt om akademiske prioriteringer. Studentparlamentet har som studentenes talerør en plikt å delta i debatten om kunnskapens konsekvenser. Den forrige generasjons store utfordring var atomvåpen, vår er klimaendringer. Den forrige generasjonen protesterte mot sammenblanding av atomvåpen og akademia, det er vår plikt å ta pinnen videre i kampen mot klimaendringer.

STUDENTPUB

Marius Næss Olsen, Cybernetisk Selskab

Vi oppfordrer til klining

I forrige uke rettet Universitas' serie med fremragende og dyptgående journalistikk om livet ved siden av studiene oppmerksomheten mot Cybernetisk Selskabs studentkjeller Escape. Ølet smakte høgg, og et skandaløst klineforbud ble avdekket.

«Som en direkte konsekvens av omtalen i forrige uke opphever vi klineforbudet med umiddelbar virkning.»

Og om vi ble tatt med buksene nede! Med flere tusen mennesker på 200-årsfeiring og en campus som skummet over i gratis cava regnet vi med at all oppmerksomhet var rettet andre steder, og vi koblet derfor like så godt resirkulert øl lagret på pappfat på tappeanlegget. Kan tro vi smilte godt under skjeggene!

Da dere ankom våre lokaler hadde vi akkurat lurt skjenkekontrollen trill rundt og fått tomme opp. Selv uten å nøytralisere annen smak fra

for eksempel cava og kransekake med vann gjennomskuet dere vår svindel umiddelbart, og vi kan ikke annet enn å angre og beklage oss nå i ettertid.

Som en direkte konsekvens av omtalen i forrige uke opphever vi klineforbudet med umiddelbar virkning. På neste fredag vil det ikke bare være tillatt å kline – vi vil oppfordre til det. Og vi beklager at vaktene fortalte paret utenfor handikapp-toiletet at det ikke var tiden og stedet for den håndjobben. Vi ønsker naturligvis ikke at Universitas journalister eller noen andre skal måtte overvære slik maktmisbruk fra våre vakter, og gjennomgår nå våre rutiner slik at dette ikke skal gjenta seg.

Vi ønsker på nytt velkommen, hvor du vil bli møtt av glattbarberte bartendere med håret dandert i en god sleik – den oppblåsbare pingvinen vil nok imidlertid være tilstede. Velkommens

Klining: Det oppfordres til å kline i Cybernetisk selskabs studentkjeller. (Illustrasjonsfoto)

Hvor vil du?

Arbeidslivsdagen ved UiO, 27. september kl 11–16

Stands i Idrettsbygningen, Blindern. Åpningstale og kaffe kl 11.00

Møt 63 arbeidsgivere og utforsk dine jobbmuligheter!

Presentasjoner på campus

Aud 2, Eilert Sundts hus, SV-fak

12.00–12.30 Redd Barna

12.45–13.15 McKinsey & Company

13.30–14.00 Schibsted Media Group

14.15–14.45 Geelmuyden.Kiese AS

Aud 4, Eilert Sundts hus, SV-fak

12.00–12.30 DnB NOR

12.45–13.15 Norges Bank og NBIM

13.30–14.00 Posten Norge

14.15–14.45 Statistisk sentralbyrå

SiO-kursrom, 2.etg, Frederikke

12.00–12.30 Capgemini Norge AS

12.45–13.15 Statkraft

13.30–14.00 Storebrand

14.15–15.15 SINTEF og Forsvarets forskningsinstitutt

Aud 7, Eilert Sundts hus, SV-fak

15.00–16.00: Departementene og Riksrevisjonen

Sommerjobb Kontakter Oppgavesamarbeid Traineeprogrammer Fast stilling

karrieresenteret.uio.no

facebook.com/Karrieresenteret.UiO

kulturredaktør: **Mirjam Sorge Folkvord**
mirjamkf@universitas.no 478 51 790

featureredaktør: **Anders Fjellberg**
anders.fjellberg@universitas.no 993 67 068

KULTUR

Ny forskning viser at $1 + 1 = 3$

FORSKNING: Forskere ved UiO har oppdaget et levedyktig tilfelle av hybrid artsdannelse. Gjennom to vitenskapelige artikler publisert i det anerkjente tidsskriftet *Molecular Ecology* viser forskerne at en gråspurv som parrer seg med en middelhavsspurv danner en ny distinkt art: italiensk spurv.

Evolusjonsbiologer har lenge hevdet at nye arter normalt oppstår når en opprinnelig bestand blir

splittet opp i atskilte områder. Over tid vil geografisk isolerte bestander evolvere i ulik retning og til slutt bli så forskjellige at de ikke lenger kan få levedyktige avkom sammen. Bare svært sjeldent kan hybridisering av to eksisterende arter føre til dannelsen av en tredje art. Lederartikkelen i tidsskriftet understreker viktigheten av de oppsiktsvekkende funnene.

Mystisk mamma: To spurvearter avler en tredje. FOTO: CREATIVE COMMONS

Abstrakt kunst ikke abstrakt likevel

KUNST: Antatt moderne kunst er ikke alltid så enkelt. Selv på universitetene, som ofte regnes som den kulturelle kapitalens høyborg, finnes overraskelser. Det fikk de ansatte ved Institutt for samfunnspsykologi ved Universitetet i Bergen (UiB) nylig erfare. Da administrasjonssjef Arne Magnus Morken skulle ta ned ett av de abstrakte maleriene rett utenfor kontordøren sin, fikk han seg mildt sagt en overraskelse.

– Da jeg snudde bildet for å ta det ned, så jeg at bildet hang feil vei og at det ikke var abstrakt likevel. Jeg har alltid lurt på hva det skulle forestille, men nå ser jeg klart at det forestiller et ansikt og et tre, sier Morken. Stipendiat Rune Mentzoni er også glad for at kunsten ikke var abstrakt likevel, sier han til På Høyden.

– Jeg følte en stor indre glede da bildet ble figurativt, forteller han lattermildt.

Robotkrangel om Gud

TEKNOLOGI: Verdens første samtale mellom to roboter startet pent, men skled tidlig ut i en diskusjon om Guds eksistens. To forskere ved Ivy League-universitetet Cornell i USA ga stemmer og 2D-avatarer til to nettbaserte «chatbots», og fikk dem til å prate med hverandre, skriver britiske *The Telegraph*.

«Chatbotene» er designet for å kommunisere med mennesker, og har 65 millioner samtaler på sam-

vittigheten. Forskerne ved Cornell mener at spørsmålet om Gud trolig dukket opp fordi et av de vanligste spørsmålene folk stiller i samtaler med «chatbotene» er «Do you believe in God?».

Forskerne beskriver resultatet som overraskende. På grunn av robotenes manglende evne til å argumentere, ble den historiske samtalen preget av brå overganger og svake resonnementer.

Agnostiske: Chatbotene veit ikke hva de tror på. ILLUSTRASJON: BEN OLIVER

OPPVASK I STUDENTRADIOEN:

Kringkastet nazimusikk som Nova-protest

■ I protest mot useriøsitet i Radio Nova valgte eksredaktøren Kristoffer Ravneberg å sabotere sin egen kanal med «absolutt jævlig musikk».

■ I sommer raste en hissig kringel på kanalens fellesmail.

STUDENTRADIO

tekst: **Mathias Vedeler og Hans J. Skjong**

foto: **Skjalg Böhmer Vold**

På et allmøte i sommer ble tidligere redaktør i Radio Nova, Kristoffer Ravneberg, vraket som studentkanalens neste musikkredaktør. Dagen etter allmøtet sendte Ravneberg en hissig e-post til radiokanalens fellesmail der han anklager både ledelsen og frivillige for å ikke ta innholdet i kanalen på alvor.

Alle medlemmene i Radio Nova og mange tidligere aktive – i alt 423 personer – fikk e-posten.

– Spilte tull i ett år

Ravneberg mener blant annet at mange i kanalen ikke følger med på hva som blir spilt på kanalen, og at flere spillelister lå i systemet i flere år uten å bli endret på. For å illustrere dette beskriver Ravneberg hvordan han på slutten av sin redaktørperiode i 2010 la inn den verste musikken han hadde i kanalens sendingssystem. Ifølge Ravneberg ble spillelisten han la

inn sendt på lufta i over ett år uten at noen fjernet den.

«Jeg la inn omtrent 13 timer fra min samling med absolutt jævlig musikk. (...) Det var polka, progrock, technocover av kjente ballader, musikalske absurditeter, italodisco, nazimarsjer og David Hasselhoff», skriver Ravneberg.

Ravneberg hevder videre at han sa i fra til den nye redaktøren om hva han hadde gjort, men at musikken likevel ikke ble fjernet.

«Ikke bare har redaktøren og musikkredaktøren vært fullstendig klar over at disse listene med mitt aller jævligste utvalg har vært i rotasjon i «over ett år» – dere må jo ha hørt det også. Hvorfor har ingen klagd?!», raser Ravneberg.

Eksredaktøren skriver at han la inn musikken fordi han ville «sende et klart signal» om at det ikke var greit at også den opprinnelige

spillelisten hadde gått uendret på lufta i lang tid – ifølge han selv i mellom ett og tre år.

Spillelistene det er snakk om, sendes når kanalen har såkalt død-tid. Ifølge Ravneberg er dette hver natt, av og til i helgene og når det oppstår tekniske problemer. Den nåværende ledelsen i kanalen mener imidlertid at det er «forsvinende sjeldent» at listen kommer på lufta.

«Den konsekvente motgangen jeg har fått av Kristoffer Ravneberg det siste året har tatt fra meg all arbeidsglede.»

Pål Buset, tidligere Nova-redaktør

Heftig kringel

Flere andre ansatte og frivillige i Radio Nova svarte på Ravnebergs e-post, og diskusjonen utartet seg til å bli en heftig kringel om miljøet og profilen til radiokanalen.

«Det at man ikke reagerer på samme spillelistene i flere år, og

Hissig konflikt: Kristoffer Ravneberg, til venstre, (redaktør for Nova i 2009–2010) likte ikke måten Pål Buset (redaktør i 2010–2011) styrte skuta. Som en statement, saboterte han spillelistene med tullemusikk som ble spilt i et halvår.

Utdrag fra fellesmail-tråden, 8. og 9. juni

« Mens død luft signaliserer at vi er uproffe har vi i et år forrådt lytteren med ren ørepuling. Det er langt verre! Alle forventinger blir brutt når du får David Hassehoff for fjerde gang, og ingen lyttere med respekt for seg selv kommer innom frekvensen på en god stund etter å ha opplevd det.

Kristoffer Ravneberg

« Kudos til Kris for et flam-mende innlegg. Selv om jeg blir litt deppa av å lese det.

Tidligere redaktør

« Du burde hatt deg en på trynet Kristoffer! Om det var så jævlig så burde jo du ha gjort noe med det. Da er du indirekte årsak til at vi har færre lyttere enn de få vi allerede har!

Redaksjonsmedlem

« Kristoffer, du er dyktig, engasjert og en fantastisk ressurs for Radio Nova. Men du må tåle at ikke alle er enige med deg. Allmøtet stemte og sa sitt.

Redaksjonsmedlem

« [Jeg har] måttet tygge litt på dette. På disse sinnsyke mailene bestående av alt fra sinne. påstander og løgn. [...]

Dessverre er det slik at kanskje særlig Kris har opparbeida seg mye makt gjennom teknologien. [...] Er du ikke på god fot med Kris, kan du like greit kaste inn håndkleet. [...] Hadde jeg visst at Kris egentlig vil eie Nova, hadde jeg aldri tatt på meg redaktørvervet. August var en fantastisk måned, deretter har det bare gått nedover. Radio Nova er verdens beste arbeidsplass. Det er trist når verdens beste arbeidsplass blir et sted du gruer deg for å gå til. [...]

Jeg håper for Novas del at åra som kommer vil preges av fungerende demokrati, ikke av splid mellom ledelse og skyggeledelse.

Avtroppet redaktør Pål Buset

Arkivfoto: Ketil Blom

– Riktig å sende e-postene til alle

Radio Novas nye redaktør, Jo Grunde Straume Gudbrands, forteller at de har lagt bak seg kragelen som kommer til uttrykk i e-post-korrespondansen.

Han hevder også at Ravnebergs tullemusikk ikke ble spilt i over et år, men at de ble tatt ut av systemet etter ett semester.

– Men hva tenker du om at disse e-postene og interne kraglene er blitt sendt til over 400 personer?

– Jeg er glad for at det ble tatt opp i full offentlighet. Diskusjonen hadde ikke blitt så bra i mindre fora, sier

Gudbrands, som mener forholdene har bedret seg etter at de fikk luftet ut i e-postkorrespondansen.

– Nå er vi mer bevisste på å tenke helhetlig. Vi ønsker mer samarbeid på tvers av programmene, og mer utveksling av medarbeidere, sier Gudbrands.

– Er e-postene et tegn på krise i kanalen?

– Nei, det er på ingen måte krise i Nova. Vi har 30-årsjubileum neste år og fått inn 50–60 nye frivillige og to nye programmer den siste tiden, sier Gudbrands.

kulturredaksjonen@universitas.no

Oppvask: Redaktør Jo Grunde Straume Gudbrands mener det var riktig å ta debatten på e-post med 423 «tilhørere» i stedet for på et lukket ledermøte.

ikke reagerer på at de byttes ut med jævlige musikk viser jo at vi i Nova enten ikke bryr oss nok om kanalen, eller at vi ikke tenker på kanalen som en helhet», skriver tidligere teknisk sjef, Espen Andersen.

Også Ravneberg mener at flere program- og mellomledere tenker for mye på sine program, framfor Nova som helhet.

– Det var ingen diskusjon om hva sluttproduktet av alt vi produserte skulle være. Redaksjonene var opptatt av seg og sitt, og når nye folk kom inn i ledelsen beholdt de sine gamle interesser, sier han til Universitas.

Hersket med teknologi

Også daværende ansvarlig redaktør, Pål Buset, kastet seg inn i debatten. Han hevder at Ravneberg er en av få personer som kjenner det tekniske systemet, og at den sittende ledelsen derfor til enhver tid er avhengig av hjelp for å fikse på problemer.

«Dessverre er det slik at kanskje særlig Kris (Ravneberg) har opparbeida seg mye makt gjennom teknologien», skriver han.

Buset forteller til Universitas at han opplevde at Ravneberg var lite villig til å hjelpe ham med teknikken i radiokanalen. Han skriver også at det har vært vanskelig å være redaktør fordi han er blitt motarbeidet av Ravneberg.

«Den konsekvente motgangen jeg har fått fra bl.a. Kris (Ravneberg) det siste året har tatt fra meg all arbeidsglede og i stor grad også arbeidsmoralen», skriver Buset i e-posten.

KULTURKOMMENTAR

tekst: Emil Flato

Det er på tide å begynne debatten om overutdanning ved begynnelsen.

Når de store spørsmålene om høyere utdanning stilles, er det forbausende hvor lite man snakker om opptaksordningen. De siste ukene har debatten rast her i avisen mellom Ottar Brox, Knut Aarbakke og Inga Bolstad om hvor mange studenter som kan ta høyere utdanning før det går utover studiekvaliteten. All den tid vi nærmest velger studenter på måfå, har det imidlertid lite å si hvor mange av dem vi slipper til.

Opptaksordninger er kanskje det politiske instrumentet med mest direkte innflytelse på sammensetningen av studentmassen. Potensialet for å oppnå utdanningspolitiske mål – sosial mobilitet og mangfoldig representasjon, for eksempel – bør være åpenbart. Men i Norge har man sagt fra seg muligheten til å bruke dem. I Norge har man valgt seg et tall.

Tanken bak den norske ordningen virker ganske Gerhardsensk: Den billigste måten velferdsstaten kan velge ut sine studenter på, er ved å fastslå et enkelt kriterium. Og dette enkle kriteriet – karaktersummen – har det geniale ved seg at det er krystallklart, upersonlig og apolitisk. Det er bare det at det dermed også er enfoldig, lite hensiktsmessig og til tider halvt absurd.

« Det er paradoksalt at våre akademiske institusjoner har en så lite kompleks rekrutteringsmetode. »

Flinkisen som var mer opptatt av å komme inn på medisinstudiet enn å faktisk studere der, den briljante, men lite pliktoppfyllende fyren som aldri fikk studert fordi det krevde for mye å ta opp idiotmatten, og ikke minst statsviteren som brukte to år av livet sitt på å ta helt irrelevante realfag fordi det gir bonuspoeng. De er alle produkter av et enøyd opptakssystem. Dagens karakteropptak er så verdiblandt at vi ikke engang har muligheten til å nyansere kravene for de ulike utdanningene overhodet – utover et og annet varierende fagkrav, og mannekvota på veterinærhøyskolen. Det er paradoksalt at våre akademiske institusjoner har en så lite kompleks rekrutteringsmetode når arbeidslivet bruker masse tid og ressurser på personlighetstester, hodejakt og intervjuer.

For det poenget som er fullstendig underkommunisert i Norge, er at opptaksordninger i seg selv kan bidra til å skape den forjettede studiekvaliteten. Fordelen med ordninger som den på Oxford, med lange intervjuer hvor det legges sterk vekt på faglig egnethet og interesse for programmet studenten har søkt på, er ikke bare at Oxford får studenter som gjør det bra. De får også studenter som har begynt den lange prosessen med å finne ut hva de vil studere, hvorfor, og hvor godt de egner seg allerede under søknadsprosessen – ikke en eller annen gang etter første eksamen, som ofte er tilfellet her til lands.

Vi bør etterstrebe noe lignende: en gjennomtenkt, variert og proaktiv opptaksordning. Om den gir oss mer motiverte, mer egnede og mer rettferdig behandlede studenter, taper vi ikke engang penger på den i lengden.

Når det er sagt, kan det ikke understrekes nok at en ny ordning må utformes med omhu. Da jeg søkte meg inn på Columbia University, ble jeg stilt spørsmål som «hvilke bøker har du lest i det siste?» (les: hvor mye kulturell kapital har du?); «har noen av dine slektninger gått på Columbia?» (les: har du en stamtavle?) og «hvilken rase (!) er du?» (les: kan du hjelpe oss å få et multikulturelt alibi?). Et simpelt tall er fortsatt å foretrekke framfor skakkjort elitisme.

e.h.flato@universitas.no

– Flere studenter, ikke færre

Konkurransefortrinn: Knut Aarbakke representerer 155 000 arbeidstakere med høyere utdanning. Han mener Norge har et konkurransefortrinn overfor utlandet ved at vi har billig akademisk arbeidskraft.

Sosiologiprofessor Ottar Brox' utspill om at for mange tar høyere utdanning, vekker kraftige motreaksjoner. Leder for Akademikerne mener påstandene er tatt ut av løse lufta.

UTDANNING

tekst: Håkon Frede Foss

foto: Ingrid Jørgensen

Rekordsøking til universiteter og høyskoler har skapt debatt om andelen som tar høyere utdanning. Forrige uke sa sosiologiprofessor Ottar Brox til Universitas at denne utviklingen vil føre til svekket studiekvalitet og store kostnader for samfunnet.

Knut Aarbakke er leder for Akademikerne og representerer 155 000 arbeidstakere

med mastergrader. Han reagerer kraftig på denne analysen.

– Brox bommer totalt! Påstandene hans er ikke forskningsbaserte, sier Aarbakke.

– Påstander uten belegg

Brox mener blant annet at etterspørselen etter utdannet arbeidskraft umulig kan fange opp den stadig økende studentmassen, og at dette vil føre til arbeidsledighet.

Aarbakke mener behovet for høyere utdanning tvert imot er økende, både innen helse, offentlig administrasjon og i det pri-

vate næringslivet.

– Flere oppgaver krever akademisk kompetanse i et stadig mer komplekst samfunn. Å bygge ned kapasiteten i utdanningssektoren vil være å gå baklengs inn i framtida, sier Aarbakke.

Han referer til de såkalte Kandidatundersøkelsene, som viser at nyutdannede raskt finner relevante jobber.

– Arbeidsmarkedet absorberer de nyutdannede, som det ifølge Brox er for mange av, sier Aarbakke.

Han framhever også at en mastergrad

Dette er saken:

- I forrige utgave av Universitas advarte sosiologiprofessor Ottar Brox mot overutdanning, som han mener svekker studiekvalitet og påfører samfunnet store kostnader.
- 31 prosent i aldersgruppen 19–24 år tar for tiden høyere utdanning.
- I løpet av de siste ti årene har andelen personer med universitets- og høyskoleutdanning økt med 6 prosentpoeng.
- I USA har over 40 prosent høyere utdanning, mot 36 i Norge og 28 i gjennomsnitt for alle OECD-land.

Kilder: SSB

har en viktig signaleffekt overfor arbeidsgivere.

– Høy utdanning viser at kandidatene har særskilt gode læringsevner. Bedriftene ansetter ikke disse av godhet overfor stakkers studenter, sier Aarbakke.

Sosial utjevning

På 70-tallet var Ottar Brox stortingsrepresentant for SV, og markant kritiker av industrialisering. Nå går han til angrep på det han mener er et overforbruk av utdanning. Aarbakke setter spørsmålsteget ved formålet til Brox' siste framstøt.

– Jeg lurer litt på hva som er Brox' agenda her. Han går til angrep på kunnskapsrevolusjonen, men hva slags samfunn ønsker han seg, egentlig? spør Aarbakke.

Lederen av Akademikerne mener at dersom færre får ta høyere utdanning, vil dette øke forskjellene i samfunnet.

– Utdanning er det viktigste virkemiddelet vi har for sosial utjevning. Vi må øke volumet av de som tar høyere utdanning, ikke redusere det, sier Aarbakke.

«Utdanning er det viktigste virkemiddelet vi har for sosial utjevning.»

Knut Aarbakke, leder for Akademikerne

– Utdanning har egenverdi

Inga Bostad er prorektor ved Universitetet i Oslo, landets største utdanningsinstitusjon. Hun forsvaret det høye utdanningsnivået vi har i samfunnet.

– Arbeidslivet har utviklet seg, og det er et økende behov for forståelse innen teknologi, språk og samfunn, sier Bostad.

Brox hevder det ville være samfunnsøkonomisk effektivt om folk tilegner seg kompetanse i arbeidslivet framfor gjennom lange akademiske studier. Bostad er derimot ikke bekymret for at UiO sløser med samfunnets ressurser.

– Høyere utdanning har en verdi i seg selv for den enkelte student. Gjennom akademisk dannelse får man en bedre forståelse for samfunnet. Det er viktig at studenter får tid til å lære seg vitenskapelig tenkemåte, sier Bostad.

Prorektoren forsikrer at UiO ikke vil imøtekomme Brox' utspill med å redusere studentantallet. Hun avviser også at UiO bidrar til at studenter tar utdanning kun fordi den er tilgjengelig.

– Det er ikke sånn at vi bare sier «Hei, kom til oss, her får du gratis utdanning».

kulturredaksjonen@universitas.no

HALLO

Dette skjer

DET hos DENNE UKA
NORSKE STUDENTERSAMFUND

14/09/ 19:00 / Onsdagsdebatten: Kulturbygg for kulturens skuld? / Betong

15/09/ 19:00 / Vaktpostene / Film / Lillesalen

17/09/ 20:00 / UiO200: Casiokids + Honeytraps / Konsert / Betong

19/09/ 19:00 / Upop Aften: Arter dør som aldri før / Lillesalen

20/09/ 20:00 / SoH: Yob (US) + Dark Castle (US) + Kongh (SE)

/ Konsert / Klubbscenen

21/09/ 19:00 / Onsdagsdebatten: Bruken av midlertidig ansatte / Betong

.. og gled deg til

05/10/ 15:00 / Oktoberfest 2011 med DDR / Fest / Helhus

06/10/ 15:00 / Oktoberfest 2011 med Hayseed Dixie (US) / Fest / Helhus

07/10/ 15:00 / Okt Oktoberfest 2011 / Fest / Helhus

08/10/ 15:00 / Oktoberfest 2011 / Fest / Helhus

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

www.studentersamfundet.no

akademika

Eksperimentelt: Anders K. Hansen spiller både på vibrafon, saltbøsse og bøker av Dag Solstad, Thomas Mann og Håkon Lie.

Tilbake til samtiden

Med korps, støy, elektronikk og pling-plong utfolder unge komponister og musikere fra Norges musikkhøgskole seg under årets Ultima-festival. Men hva er egentlig samtidsmusikk?

SAMTIDSMUSIKK

tekst: Bendik Baksaas og
Mirjam K. S. Folkvord

foto: Skjalg Bøhmer Vold

– Lyden av den bilen som kjørte forbi vinduet her nå er ikke samtidsmusikk, men om noen hadde tatt det opp og spilt det av på et lydanlegg, kunne det blitt kalt samtidsmusikk, sier Bendik Hovik Kjeldsberg, som studerer komposisjon på NMH. Selv spilte han på åpningen av årets Ultimafestival på operataket.

Åpningen av Ultima Contemporary Music Festival går av stabelen i september hvert år – dette året på operataket. Her fremførte fem korps verket «Fresco» av den italienske komponisten Luca Francesconi. I verket kan man gjenkjenne melodistubber fra både de norske, svenske, danske og finske nasjonalsangene. Komplementert av balansekunstner Eskil Rønningsbakken, stående på henda ytterst på operataket, akkompagnert av jazztrompetist Eivind Nordset Lønning, også han utdannet ved NMH.

Høy studentaktivitet

Norges musikkhøgskole er sentral under Ultimafestivalen. Sko-

len stiller med konsertlokaler, og flere av studentene deltar som både musikere og komponister. En av dem er Anders K. Hansen som spiller slagverk i samtidsmusikkensamblet Aksiom, en fast konstellasjon av musikkstudenter som spiller ny musikk skrevet av unge komponister.

– Man må ikke være skolert musiker for å høre på samtidsmusikk, men jeg forstår at det kan være vanskelig å oppsøke, sier Hansen, som også er mastergradsstudent i klassisk slagverk ved NMH.

Han anbefaler lyttere som er mindre fullbarnet til å starte enkelt.

– For folk som er interessert; men ikke har hørt på samtidsmusikk før, vil jeg anbefale Steve Reich og annen minimalistisk musikk. Dette er den delen av samtidsmusikken som ligger nærmest moderne trance og house.

Det handler om å komme inn i en stemning, musikken har lange oppbygninger og små variasjoner.

Ensemblet Aksiom fremførte blant annet «Irrganger» av komposisjonsstudent Martin Bauck under NMHs lunsjkoncert på tirsdagen.

Norsk gigant

Smale sjangres publikum må ofte vende blikk og ører ut i verden. Hansen forsikrer at det også finnes mye å hente her hjemme.

– Av de store her til lands bør folk sjekke ut komponisten Arne

Nordheim, sier han.

Nordheim studerte ved Musikkonservatoriet i Oslo fra 1948–51. Han døde i 2010, og betraktes som en av Norges største komponister i moderne tid.

– Arne Nordheim er viktig fordi han satte Norge på det samtidsmusikalske verdenskartet, fortsetter Hansen.

Samtidsmusikk:

- Viktige komponister: Arne Nordheim, Pierre Boulez og Karlheinz Stockhausen.
- Moderne musikk skrevet etter 1945.
- Ofte nedtegnet – enten med noter eller grafikk.
- Kan innebefatte sjangre som elektroakustisk musikk, neo-romantikk, postminimalisme og fri-impro.
- Kombineres ofte live med performance art.

Nordheims musikk har vært hyppig fremført under Ultimafestivalen i en årrekke. Arne Nordheims Komponistpris deles ut i sammenheng med festivalen.

Nordheim er den mest dekor-

erte komponisten i norsk musikkhistorie. Blant utmerkelsene var han også æresdoktor ved Norges musikkhøgskole. Produksjonen strakte seg fra verk for sammensetninger som orkester, kor, sopransolist og elektronikk til et verdensberømt samarbeid med artisten Frank Zappa. Sistnevnte ledet også til et livslangt vennskap.

– Nordheim har en kompromissløshet i musikken sin som kjennetegner store komponister og musikere i forskjellige sjangre, sier Hansen, før han legger til:

– Det er ikke så ofte jeg setter på en plate med samtidsmusikk hjemme, men det er klart at når du kjører heis, så er jo støyen du hører samtidsmusikk.

bendik.baksaas@universitas.no

UNIK
UNIVERSITETSSENTERET
PÅ KJELLER

Master/PhD-studier og videreutdanning innen

- Nettverk, informasjonssikkerhet og signalbehandling for kommunikasjon
- Elektronikk og fotonikk
- Kybernetikk og industriell matematikk
- Energi og miljø

i samarbeid med UiO, NTNU og forskningsmiljøene på Kjeller

Tomme kraner på Samfunnet

Tom pub: Ingen skjenkebevilling, ingen studentpub. Utfordringa for det nye styret i Samfunnet, blir å få driften opp så raskt som mulig. Likevel har Gerhard Eriksen trua.

Den planlagte ny-åpningen av HiOA-studentenes pub må vente. Økonomisk rot og mulig skjenkestopp får skylda.

STUDENTPUB

tekst: Ingvild Sagmoen

foto: Skjalg Bøhmer Vold

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) har satset stort på en relansering av det gamle Samfunnet. I vår spyttet Høgskolen inn nærmere én million kroner til oppussing av lokalene. På Samfunnets årsmøte forrige torsdag viste det seg at nyrenoverte lokaler, flere aktivitetstilbud og et nyervervet styre til tross – Samfunnet mangler fortsatt skjenkebevilling. Det er uklart når denne vil være på plass.

Så lenge Samfunnet står uten bevilling, lar også all annen drift av studentpuben vente på seg.

Skjenkeforvirring

Fjorårets skjenkebevilling var knyttet opp mot det sittende styret. Årsmøtet 8. september oppnevnte et nytt styre for å drifte puben. Ifølge Oslo kommunes næringsetat skal en skjenkebevilling kunne overdras fra ett styre til det neste, men først etter en vandelsvurdering av de ansvarlige. En slik vurdering kan ta opp til tre måneder.

Da fjorårets styreleder, Rune Vigdahl Svendsen forlot vervet i vår, var skjenkebevillingen fortsatt knyttet til hans styre. Om denne gamle skjenkebevillingen fortsatt er gjeldende er uklart. Han er enig i at det er synd om dette betyr at Samfunnet må vente med å åpne dørene.

– Høgskolens nye studenter får ikke sett lokalene. Absolutt ingen drømmesituasjon, sier han.

Frykter for rekrutteringsstopp

Driften av Samfunnet er avhengig av frivillige. Nestleder i studentparlamentet, Gerhard Eriksen, er bekymret for at utsettelsen av oppstarten vil virke inn på rekrutteringen:

– Det er nå rundt studiestart at studentengasjementet er å hente. Det kan bli en utfordring å rekruttere frivillige langt utpå høsten, sier han.

– At det da skal drøye tre måneder før noe skjer, er helt klart ingen ønskelig situasjon.

Økonomisk rot

I januar 2011 ble Samskipnaden i Oslo (SiO) og Oslo- og Akershushøgskolenes samskipnad (OAS) slått sammen. Inntil da var det OAS som hadde hatt ansvaret for økonomisk støtte til Samfunnet. Etter fusjonen hersket uklarhet rundt hvem som skulle overta ansvaret.

– Det ble ingen flere bevillinger i OAS sitt navn. Vi visste ikke lenger hvem vi skulle forholde oss til som kontaktperson, sier Vigdahl Svendsen.

Etter en lenger nedgangsperi-

Samfunnet Bislett

■ Samfunnet Bislet er en velferdsorganisasjon drevet av og for studenter.

■ Styret er det øverste utøvende organ.

■ Linken mellom Studentparlamentet og Samfunnet er uformell.

ode, ble Samfunnets åpningstider til stadighet mer begrenset utover våren 2011. Antallet besøkende sank, samtidig som lokalene falt. Den økonomiske situasjonen var på bristepunktet. På slutten av vårparten ble de nødt til å stenge dørene.

Har trua

På årsmøtet var det tolv fremmøtte, foruten Studentparlamentets representanter. Blant disse befant det seg representanter til det nye driftsstyret. Til tross for noen utfordringer knyttet til den framtidige driften, har Gerhard Eriksen trua.

– Samfunnet har vært savnet blant studentene nå en stund. Jeg tror dette savnet vil ha positiv effekt på oppslutningen når puben nå skal åpnes på ny, mener han.

I tillegg til leder og nestleder ble blant annet PR-ansvarlig og booking-ansvarlig valgt.

– Samfunnets visjon er å kunne bli et samlingssted for alle Høgskolens studenter. Det synes å være et ønske blant studentene om nettopp et slikt sted, sier Eriksen.

Eriksen regner med at det nye styret alt er i gang med å sjekke hva som er fakta rundt skjenkebevillingen.

kulturredaksjonen@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Simen Prestaaen
foto: Skjalg Bøhmer Vold

Kattekvinnen

■ HVEM: Charlotte Thorstvedt

■ STUDERTE: Kultur og kommunikasjon ved UiO

■ NÅR: 2007 – 2011

■ AKTUELL MED: Debutsingelen «Treacle.»

Som et allerede videnkjent mediafjes, var Charlotte Thorstvedt usikker på hvordan studietiden ville bli, men med unntak av et par professorer var det ikke mange som visste hvem hun var. Den nå uteksaminerte bachelorstudenten bodde og gikk på videregående i England før hun begynte på Blindern.

– Det var veldig få som kjente meg igjen. Blindernstudentene leser nok ikke så mye sladre-magasiner, sier den lattermidle stavangerjenta.

Hun innrømmer å ikke ha vært en av de mest aktive i studentmiljøet, hverken forenings- eller festmessig.

– Jeg hadde rett og slett ikke tid. Jeg bestemte meg for å prøve, og se hvordan det gikk både å utdanne meg og jobbe med det jeg ønsket. Også

hadde jeg jo venner og kjæreste fra «utsiden», sier Charlotte.

– De var ikke Blindern-folk... Men jeg inviterte noen venner fra studiet på min årlige Halloweenfest! Selv var jeg utkledd som katt.

Da 24-åringen var ferdig med andreaåret på Blindern, tok hun ett års permisjon og prioriterte jobben som programleder i X-faktor. I 2010 tok hun opp studiene igjen og skrev bacheloroppgave.

– Oppgaven min handlet om flaskevann. Flaskevann er så teit, waist of money, altså.

På oppgaven fikk Charlotte toppkarakter.

Ved siden av studiet jobbet multitalentet blant annet i MTV, og pendlet til Stockholm. Det passet Charlotte fint at studiet var såpass fritt, så hun kunne disponere tiden selv.

– Det heter visst «ansvar for egen utdanning», sier hun og

ler.

Charlotte gjorde det bra på skolen, men sverger til skipper-taksmetoden.

– Jeg er dronningen av skipper-tak. Naillet den metoden. Jeg var på lesesalen toppen fem ganger i løpet av bacheloren, og jeg leser mye bedre hjemme. Da kan jeg høre på musikk og ta et glass rødvin.

Den medievannte 24-åringen var veldig klar på at det var sosialantropologi hun interesserte seg for.

– Det er så mange som tenker: «Å, jeg må tjene masse penger», og så søker de økonomi. Det tenkte jeg også å gjøre, for jeg var veldig flink i økonomi og hadde fordypning i det på videregående.

– Det var rimelig «hardcore». Foreldrene mine ville at jeg skulle satse på det.

Stavangerjenta ordnet seg leilighet i London og skulle begynne på prestisjetunge London School of Economics (LSE), men slik ble det ikke.

– Livet mitt har alltid tatt rare «twists and turns», sier 24-åringen, som valgte Blindern fremfor London.

Men nå reiser Charlotte tilbake til England for å ta master i sosialantropologi på universitetet hun tidligere valgte bort, og da er det slutt på skipper-tak.

– Det blir mye jobb på LSE, for jeg skal jeg ta master på tolv måneder. Jeg er nødt til å studere gjennom hele sommeren til neste år.

– Men mitt beste råd er å studere noe man synes er interessant. Følg heller hjertet enn hodet. Jeg skulle jo gått på Westerdals, jeg. Grafisk design eller noe... Det er bra å utforske sine kreative sider.

universitas@universitas.no

PETIT

En kjærlig oppfor- dring

Jeg sitter ved siden av henne der hun ligger i senga, og tenker på alle de vakre stundene vi har hatt sammen. Varsomt stryker jeg hånda mi over skuldrene og siden hennes mens jeg puster henne ømt i nakken og håret. Ingenting er så vakkert som en sovende kvinne.

Dette er ikke kjæresten min, hun jeg elsket lidenskapelig med i går kveld, men en av de andre

kvinnene i mitt liv. Men, det er greit, og jeg tror ikke at kjæresten min har

noe i mot det jeg gjør nå, selv om hun ikke vet hvor jeg er. Vi lever ikke i noe åpent forhold, men vi tror heller ikke på å begrense vår kjærlighet til den egoistiske tosomheten. Vi er moderne mennesker, vi elsker hverandre på den moderne måten. Vi er ekte filantroper, i ordets rette forstand.

Jeg kjenner at hun begynner å svette på ryggen, så jeg reiser meg fra senga og henter henne et glass kaldt vann. Når jeg kommer tilbake ligger hun våken og kikker på meg med de vakre, blå og dype øynene sine. Jeg ser at hun vil ha mer av meg.

«Bli litt til da. Det er så sjelden vi sees, gutten min,» ber hun meg med sin hese, spake stemme, som likevel er full av energi. Jeg titter raskt på klokka mi, og kjenner det stikker i samvittigheten min som en slu, iskald dolk i hjertet. Jeg hater at jeg ikke ser henne oftere, hun er alltid godheten selv mot meg.

«Beklager, jeg er nødt til å gå nå. Det er så mye å gjøre om dagen, tida strekker ikke til,» sier jeg, med en stemme som rører at jeg ikke tror helt på det jeg selv sier. Jeg gir henne en lang klem og går mot døra. I et forsøk på å gjøre det godt igjen snur jeg meg og sier: «Men, jeg lover å komme igjen neste uke. Da skal jeg kjøpe med wienerbrød, så koser vi oss, bestemor.»

Selv om jeg sikkert ikke gjør det ofte nok, føler jeg meg alltid så bra hver gang jeg har besøkt bestemor. Det burde du også prøve, kjære leser, vi vet aldri hvor lenge vi har de gamle med oss. Benytt sjansen mens du ennå har den!

Gunnar Moe

«Jeg puster
henne ømt
i nakken og
håret.»

Muslimenes fastemåned er over, og oppfetingen er i gang. Universitas fulgte en mastergradsstudent fra sult til fråtseri.

Festen etter

RELIGION

tekst: Ingeborg Huse Amundsen

foto: Ketil Blom

I enden av kassakøa på Ikea står Said Hersi (24). Han er eneste mann vendt mot shoppe- retning, og retter to oppmerksomme øyne mot vareskanneren. Svenskglade nordmenn biper inn den uunnværlige laptopstøtta Brada, de obligatoriske Billy-hyllene og miljøalibiet Sparsam-lyspære. Bip, bip, bip. Varenummer og pris dukker opp på en skjerm. Det er Said's oppgave å overvåke ritualet. Blikket er fullt av folk og varer, men magen er fullstendig tom. Det er dag 29 av den islamske fastemåneden ramadan, og i morgen er alt over.

– Jeg våkner opp av at jeg er sulten, og til min store fortvilelse kommer jeg på at jeg ikke kan spise frokost. Og heller ikke lunsj, sukker Said.

Under ramadan må han som pliktskyldig muslim holde fingra unna matfatet når sola er

oppe. Han kan heller ikke drikke vann, gi noen en vel plassert blåveis eller ha seg i høyet. I 20 av døgnet timer sirkler livet rundt eldgamle forbud. Det kan gå Said til hodet.

– Jeg merker at jeg blir veldig fort irritert når jeg faster. Her om dagen var det en fyr som spurte hvor toalettpapiret ligger. Jeg svarte at det selger vi da ikke på Ikea, men han insisterte: «Jeg vet dere har store pakker toalettpapir som er ekstra billige». Slike folk gjør meg skikkelig irritert i disse dager, innrømmer han.

Said har stått i signalgul Ikea-skjorte i 20 av sine 29 fastende dager, og Universitas besøker ham på siste arbeidsdag uten før.

– Det tar på, men det er bedre å jobbe enn å ha fri. Hjemme kjeder jeg meg, og tenker automatisk på å spise. På jobb glemmer jeg i perioder at jeg er sulten, forklarer han.

På det svenske varehuset har de ansatte forbud mot å sette seg ned, og selv under ramadan gis ingen særbehandling. Rett bak ryggen til Said tyter det i softis, brus danser i pappbe-

gre og pølser begraves i ketchup. Han lar seg ikke friste.

– Jeg er litt skeptisk til de pølsene uansett. De koster jo bare fem kroner! sier han.

Ikke alle er like pliktoppfyllende.

– Her om dagen tok jeg en av kollegaene mine på fersken. Idet jeg kom inn i personal-kantina så jeg en muslim sitte og spise. Han stopper opp idet han ser meg, og later som om maten er noen andres. «Slapp av, jeg bryr meg ikke om du spiser eller ei,» sa jeg til ham. Så spiste han videre. Andre ville stigmatisert ham og gitt ham dårlig samvittighet, sier Said.

Ved siden av Ikea-karrieren er Said mastergradstudent i pedagogikk på Blindern. Årets studiestart har vært en anelse slappere enn vanlig.

– Jeg merker at konsentrasjonen ikke er som den skal. Jeg dupper av under forelesningene, forteller han. Masterstudenten sover ekstra lenge under ramadan. Færre timer våken er mindre tid i sultens favn.

Endelig: Barndomsvennene Warsame Ali (24), Said Hersi (24) og Kelechi Eribe (24) feirer id på Illegal burger. Said har fastet i 29 dager.

er fasten

– I dag sov jeg til klokka elleve. Noen vil si at det er juks, mens andre vil si at det er lurt. På videregående skole var det enklere å faste. Ramadan var på vinteren, og vi behøvde bare å droppe lunsjen. Nå blir det mer krevende for hvert år, forteller han.

Tidspunktet for ramadan avgjøres av månens faser. Til mange norske muslimers forvilelse forskyves den ellevetolv dager hvert år mot lysere tider. Timene rundt matbordet blir færre og færre.

– Neste år går det ikke. Den manndomsprøven dropper jeg. Jeg vil heller være i

«Jeg faster fordi det er tradisjon. Det er en del av den jeg er, en del av det å være muslim.»

Said Hersi (24), pedagogikkstudent

I år er det tolvte gangen Said faster. – Jeg startet da jeg var tolv år. Det var opp til meg når jeg ville begynne. Jeg hadde et valg, sier han. Said er ingen strengt praktiserende

nærheten av ekvator, finne en plass der sola går ned tidligst mulig, drømmer Said.

24-åringen bor hjemme hos familien på Stovner. Under ramadan er det uvanlig stille hos familien Hersi. Et par søsken ser på tv, mor sitter stille i en stol. De vil nødig forspille energi. Det handler om å få tida til å gå.

muslim. Han har aldri satt sine bare føtter i bønnerommet på Blindern (men han vet hvor det er) eller vandret til Mekka. Likevel er han fast bestemt på å faste.

– Jeg faster fordi det er tradisjon. Det er en del av den jeg er, en del av det å være muslim. Å bestemme seg for noe for deretter å gjennomføre det gir meg en følelse av mestring. Dessuten får jeg mer empati. Jeg forstår hvordan fattige mennesker uten mat har det. I år har jeg gitt deler av Ikea-lønna mi til Afrikas horn, sier han.

Said er født i Nord-Somalia, og har familie i det sultrammede landet.

– Det beste med ramadan er at det gir meg nye perspektiver på ting. Jeg innser hvor godt jeg egentlig har det. Det er en påminnelse jeg trenger hvert år.

Klokka er ni, vakta er over og sola har endelig gått ned. Said kan bryte fasten for siste gang i år. Den utvalgte restauranten for aftenmåltidet er selveste Ikea restaurant,

Saids Id-meny:

- Frokost klokka 08.00: Tre egg, tre kyllingpølser, tomatbøner, to skiver rista brød.
- Lunsj klokka 14.30: Tre cheeseburgere og en cola på McDonalds.
- Middag klokka 17.30: To burgere og en cola på Illegal burger.
- Kinonacks 20.00: Sjokolademelk og lefse.
- Kveldsmat 23.30: Pizza og sjokoladecake.

Matvrak: Said har ikke spist på over 17 timer. Nå er han inne i sin siste arbeidstime på Ikea under årets ramadan. Tankene spinner rundt middagen han snart skal fortære i restauranten én etasje over.

Ramadan

- Islams fastemåned der muslimer avstår fra mat, drikke, tobakk, røyk, sex og kranling fra soloppgang til solnedgang.
- Gravide, ammende, menstruerende kvinner, barn, reisende og menn i krig slipper å faste.
- Markeres fordi profeten Muhammed mottok sin første åpenbaring denne niende måneden av året.
- Id al-fitr (lille id) er en høytid som markerer slutten på ramadan. I år ble den feiret 30. august.
- Id al-kabir (store id) markerer slutten på pilegrimsferden til Mekka, og feires i år i midten av november.

avdeling Furuset. Laksemedaljong med pasta, grønnsakspilaff og tzatsziki. Ett glass appelsinjuice. Said gaper høyt. Raske gaffeltak ned i fisken, brune øyne som stirrer ned i asjetten.

– Akkurat nå er dette den beste maten jeg har smakt noensinne, utbryter han entusiastisk.

– Dette er dagens store høydepunkt. Jeg innser nå at jeg har hatt denne middagen i bakhodet siden jeg stod opp.

Neste morgen våkner Said opp til Id Al Fitr, muslimenes juleaften og barnas favorittdag i året. Said starter dagen med «English breakfast» minus bacon.

– Det beste med Id er å våkne opp og innse at nå kan jeg spise frokost! flirer han.

Tradisjon tro tar han med småsøsknene på en handletur i Karl Johan. De peker, han drar kortet. Gavedryssset avsluttes alltid med et hedersmåltid på Mækkern.

– På Id er McDonalds stappfull av muslimer. Alle går hit, sier Said.

Selv har han nye burgerplaner for middagen. Sammen med barndomsvennene Wasame Ali (24) og Kelechi Eribe (24) skal han gyve løs på et fett måltid på Illegal burger. Kelechi er verken fastende eller muslim, men ser sitt snitt til å feire Id med gutta. Han har fulgt sine fastende kamerater gjennom 29 matfrie dager, men nå er det slutt på dagdietten.

Illegale burgere trylles frem på bordet under bildet av Rod Stewart og David Bowie. Gourmetburger med grillstekt aromasopp, brie og trøffelmajones.

– Det er veldig godt at fasten er over. Nå har jeg færre bekymringer. Jeg kan gjøre hva jeg vil. Trene, gå forbi spisesteder, sier Said.

Han vifter med hånda for en burger nummer to. Ramadan krevde seks kilo av Said. Nå skal han til seters for å gjøre seg fet.

– Jeg tror ikke dette blir dagens siste måltid. Jeg har ikke fått mageknipe ennå, sier han og ler.

ingeborg.h.a@universitas.no

anmelderredaktør: **Nordis Tennes**
nordis.tennes@universitas.no 922 21 231

ANMELDELSER

Leken lydkunst

Ved vannkanten

på operataket, med Bjørvika og Oslos nye skyline i bakgrunnen, står containeren «But Listen» fylt med vann og lager bobler som sier «blop». En søt, liten idé om at en boblelyd representerer ønsket om å kommunisere, slik en snakkeboble i en tegneserie representerer faktisk kommunikasjon, nydelig utført av Serina Erfjord og Magnus Oledal.

Innendørs i foajeen venter tre verker som kombinerer video og lyd på hver sin måte. Estetisk vakre «UN SPACE» av Markus Soukup er verdt å trekke frem. Verket er en fryd for øyet og øret, og viser maritime motiver og lyder via en todelt skjerm. Bildene blir aldri helt synkron og verket utforsker det utligjengelige øyeblikket eller området som er fanget midt mellom de to vinklene. Et eksempel er når to videoklipp viser den samme klokken og det ene bildet ligger ett minutt lenger frem i tid. Symbolikken er fin, og ikke overdrevet til det pompøse. Det er den aldri i *I Walk the Line*.

Gripende desperasjon

Daniel har vi

på mange måter møtt før. Han er en eksistensielt forvirret og høyst forelsket ung mann som ikke føler seg helt til rette i sitt eget hode eller byen han bor i. Når han tynges ned av nåtidens og fortidens demoner, strammer han hettestrikken, stikker hendene i lommene og går seg retningsløse turer rundt om i hovedstaden, hvor han endevender sjelen og skildrer et par skitne snøfonner underveis. Hvis dette minner mistenkelig om mange av norgeslitteraturens mest gjenkjennelige bykarakterer, er ikke det rart. Det som er rart er at en tilsynelatende klisje som Daniel funker så bra.

Essensen av boka er Daniels intense forhold til Iben, en ung kunststudent fra Nordstrand i Oslo. Hun er en vakker, lettere distré og eksentrisk rikmannsjente som drømmer om et vedvarende samliv med Daniel. Hun er også død. Iben tilbringer halve boken i live, frem og tilbake i tid, resten som ett verkende

UTSTILLING

I Walk the Line

Av: **KHiO-studenter**

Hvor: **Åpning av Ultima på Operaen**

Tid: **torsdag 8. september**

Glenn Boulters og **Ross Dalziel**s «Mr Saturn» er et fantastisk påfunn hvor de to kunstnerne i samarbeid med SoundNetwork har bygget videre på det gamle 16bit-spillet «Earthbound» og laget en operette som kombinerer Super Nintendo med forfatteren W.G. Sebald. Publikum elsker det, og installasjonen er herlig original.

I Walk the Line kombinerer mange varierte ideer til én utstilling, og klarer mesterlig å inkorporere lyd som gjennomgående tema i en rekke verker som har betydelig substans også uten den felles tematikken. Ekte severdig samtidskunst altså.

(Hans Christian Skovholts «Untitled» var ikke aktivert da Universitas besøkte utstillingen.)

Solveig Nygaard Langvad
solveni@universitas.no

ROMAN

Du er ikke død før jeg slutter å elske deg

Av: **Didrik Morits Hallstrøm**

Forlag: **Cappelen Damm**

sår i Daniels bevissthet idet han følger sporene tilbake til livet de en gang hadde sammen. Dette er kort og godt handlingen i 27 år gamle Didrik Morits Hallstrøms debutroman.

Forfatteren skriver sterkt om den altoppslukende forelskelsen og det spennet mellom himmel og helvete den kan innebære. Morits Hallstrøm takler store temaer med et behersket, minimalistisk språk og blir sjeldent sentimental i sine skildringer. *Du er ikke død før jeg slutter å elske deg* er en gjennomarbeidet utforskning av usikker kjærlighet i storbyen, og den korte avstanden mellom å ha alt og ingenting.

Axel M.K. Hærland
amhaerla@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

0600: Democracy Now!
0800: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma Kultur
1000: Studentnyhetene
1003: People Love Music
1100: Studentnyhetene
1103: A-lista
1200: Snakker ikke norsk
1900: Bra Trommis
2030: Sort Kanal
2130: Get to Know Grime
2200: Goodshit
2300: The O & Jo Show
0000: Overkill

Tirsdag

0600: Democracy Now!
0800: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma Kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Ry
1030: Grenseløst
1100: Studentnyhetene
1103: Du skulle ha vært der
1200: Radio Nova Highlights

Onsdag

0600: Democracy Now!
0800: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma Kultur

1000: Studentnyhetene
1003: Tekstbñ-programmet
1100: Studentnyhetene
1103: UD
1130: Rabarbra
1200: Studentradiolista
1900: Kveggels
2030: Country Barn
2100: Spillmatic
2200: Funkiga Timmen
2300: Neu
0000: Støyfoten

Torsdag

0600: Democracy Now!
0800: Frokost
0900: Studentnyhetene

0903: Skumma Kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Nova Noir
1200: Det Fiktive Selskab

Fredag

0600: Democracy Now!
0700: Spillmatic
0800: Du skulle ha vært der
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma Kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Opplysningen 99.3
1100: Studentnyhetene
1103: Nyhetsfredag
1200: Radiotjenesten
1230: Skallebank

RADIO NOVA

1900: Gymtimen
2000: Nova Nedstrippa
2100: Magic Beat
2130: Nova Amor
2200: Musikk, Dans og Drama
0000: XO Hiphop

Søndag

0000: Novanatt
0800: Ry
0830: Grenseløst
0900: Det Fiktive Selskab
1000: Snakker ikke norsk
1400: Rabarbra
1430: Stang ut
1500: Sorgenfri
1600: Poplogg

Sjel: Kristoffer Eikrem, til høyre, gjør en god figur i Miles Davis' rolle som kompromissløs trompetist. Sammen med resten av bandet tilfører han et moderne uttrykk til den 60 år gamle musikken.

Gjenfødt jazz

Musikkstudentene fra NMH levde opp til forventning-ene og leverte en troverdig versjon av Miles Davis' jazzklassiker *Birth of the Cool*.

På den tradisjonsrike jazzscenen Herr Nilsen, fremførte ni musikkstudenter fra Norges musikkhøgskole (NMH) sin versjon av Miles Davis' nyskapende album *Birth of the Cool*. Plata ble utgitt i 1957 og har blitt en klassiker av stor musikkhistorisk betydning. I likhet med originalbesetningen åpnet bandet sin konsert med en låt på knappe tretti sekunder kalt «The Birth of the Cool Theme». Konserten var godt besøkt, og publikums forventninger ble innfridd idet bandet setter i gang med «Boplicity», og beviser at de behersker sjangeren. Cooljazzen oppstod som motstykket til førtitallets bebop, og er som navnet tilsier mer avslappet. Musikkstudentene holder denne innstillingen i hevd; det låter lyrisk og mildt. En konkret teknisk mangel trekker likevel noe ned. Tubaen er svært vanskelig å høre i lydbildet, den drukner i bass, trombone og barytonsax, og er rett og slett ikke skrudd høyt nok.

Musikken er i hovedsak arrangert av saksofonisten Gerry Mulligan og pianisten Gil Evans. Blåserekkene fremfører disse linjene med en overbevisende trygghet. Solid rytmisk samspill skaper et uttrykk som er autentisk til den originale musikken. Dette uttrykket viderefører også bandet til sine egne låter. «Reboot», komponert av pianist Lars Andreas Aspesæter, er arrangert for den samme besetningen Gil Evans skrev for, og faller godt inn i den musikalske helheten. Musikkens krysning mellom jazz og klassisk kom-

KONSERT

Birth Of The Cool

Med: **Studenter fra NMH**

Scene: **Herr Nilsen**

mer tydelig frem når de gjennomkomponerte delene av låtene raskt går over i vanlig standardjazz med solister som improviserer. Når blåserekkene etter en stund kommer samlet inn igjen og akkompagnerer solisten, oppstår enkelte magiske øyeblikk.

«Når blåserekkene etter en stund kommer samlet inn igjen og understøtter solisten, oppstår enkelte magiske øyeblikk.»

Alt i alt er konserten virkelig god. Musikerne virker komfortable med materialet, og er trygge i sine roller. Det er spesielt verdt å trekke fram trommeslager Andreas M. Wildhagen, som hever konserten med sitt autoritære spill. De beste soloene skiller seg ut på grunn av kommunikasjonen mellom solist

og trommeslager. Wildhagen komper tidvis noe eksperimentelt. Bortsett fra dette byr ikke konserten på noen store overraskelser, men nettopp det er svært takknemlig. Noen ganger er det mer en nok at ni dyktige musikere spiller kjent musikk slik man helst vil høre den.

Bendik Baksaas
Helle Gannestad (foto)
bendik.baksaas@universitas.no

Bendik Baksaas, journalist

UKAS ANBEFALING

Obskur høstfestival

Oslo Popfest pågår synkront med Ultimafestivalen, uten at de to arrangementene går hverandre nevneverdig i nærheten. Der Ultima er en stor festival med smal appell, er Oslo Popfest det motsatte. Bloksberg er blant bandene som spiller på Parkteateret. Bandet er en elektronisk duo som spiller dansbar klubbmusikk, og

i sommer overbeviste de med et forrykende liveshow på Blå. Gutta bruker analoge synther, Ableton Live og en trang svart singlet for å få bevegelse i veggpryden. Andre som spiller er The Little Hands of Asphalt og klubbkonseptet Get Dancy! Noe for en hver smak, enten man liker suggerende elektro, indiepop eller bare vil danse.

Festival
Hvor: **Revolver og Parkteateret**
Når: **15. – 18. september**

Tidsriktig gjesp

For noen år tilbake fant en eller annen gla'-tabloid kulturjournalist opp begrepet «jentebølgen». Eller – oppfant og oppfant. Det var vel heller snakk om å overdra betydningen av begrepet fra svette førte år gamle damer med startnummer på brystet til freshe unge damer som ga ut soloplater omtrent samtidig. Det er selvfølgelig feil å redusere jenters prosjekter på den måten, men *hadde* Hanne Kolstøs *Riot Break* kommet den gang hadde den glatt blitt omtalt i samme åndedrag som Marit, Jenny, Elvira og gjengen.

Det er mange år siden. Nå er det mer nærliggende å sammenlikne Hanne Kolstø med musikalske slektninger som Sanda Kolstad, Lucy Swann og Ingeborg Selnes. Soloartister som opererer i et halvelektronisk gjør-mest-mulig-selv-landskap dominerer indiefeltet om dagen, og det er ikke alltid lett å skille den ene fra den andre. Live opptrer Kolstø med loopboks og gitar. I innspilt versjon tar hun i bruk noen flere av

PLATE

Riot Break

Av: **Hanne Kolsto**

Selskap: **Karmakos-metix Records**

mulighetene et studio byr på selv om de repetative

elementene fortsatt er det som driver lydbildet framover. Deler av produksjonene er lekkert og kreativt løst, men alt i alt er det vanskelig å se hva som virkelig er Hanne Kolstøs egenart som plateartist. Stemmen er spesiell – litt upolert – men ikke mer enn at den ikke er noen tydelig artistsignatur i seg selv. Låtene er ikke dårlige, men de mangler noe. På Idol-språket sier man *det lille ekstra*, uspesifisert hva dette *noe* er. Et bedre uttrykk vil kanskje være *løft* – låtene mangler det elementet i komposisjonen som løfter dem og gjør at du husker dem og vil høre dem om igjen. Et hederlig unntak er «The City», som både er stilig produsert, og samtidig legger seg på minnet. Ikke overraskende viser dette seg også å være singelen – klokt valg, Kolstø.

Mirjam K. Sorge Folkvord
mirjamkf@universitas.no

Jakten på ondskapen

Englebyen er historien om den grusomme terroraksjonen på en skole i Kaukasus i 2004. Der mistet 333 uskyldige mennesker, brorparten barn, livet etter et tre dagers langt mareritt som involverte over 1100 gisler. Det er en historie om grenseløs ondskap, bunnløs fattigdom og tragiske skjebner, samtidig som forfatteren tegner et bilde av et Russland gjennomsyret av håpløs korrupsjon. Grunnlaget for boka la forfatteren i 2007, da hun reiste til Beslan for å gjøre feltarbeid til masteroppgaven sin i sosialantropologi.

Boka utgir seg for å være en jakt på sannheten. Men det eneste som framstår som sannsynlig etter å ha lest den, er at sannheten aldri vil komme fram, ettersom Fatland i verket impliserer at politikere like opp til Putins nivå er skyldige. Tittelen, *Englebyen*, referer til hva gravlunden der ofrene ligger begravet kalles på folkemunne,

SAKPROSA

Englebyen: historier fra Beslan

Av: **Erika Fatland**

Forlag: **Cappelen Damm**

og det er møtene med ofrene og de etterlatte som står i sentrum.

Boken er godt skrevet og, ikke minst, skremmende aktuell. Likevel har den mangler, og den mest åpenbare av dem er mangelen på intervjuede menn. Mennene finnes, men de er langt færre enn kvinnene. Denne skjeve kjønnsbalansen kan kanskje forklares med at forfatteren har slitt med å få innpass i en machokultur som framstår som særdeles rigid. Dette er synd, fordi det gjør at boka danner et ufullstendig bilde av samfunnets reaksjon på terroren. Mangler til tross, boka er god lesning og kan trygt anbefales som en grei innføring i det kaukasiske konfliktlandskapet.

Bendik Løve
bendikl@universitas.no

Tia Karlsen, journalist

UKAS ADVARSEL

Bli ved din lest, lesehest

«Kjøp og løp,» roper SiO, og forsøker å rekruttere den siste rest av studenter som ikke ennå har henfalt til treningsterrorveldet. Og det er dere, denne siste, slappe, bleikfeite ansamling bollespisere, jeg henvender meg til: Ikke gjør det. For det første er det, grunnet kapasitetsproblemer, lettere å få audiens hos Kim Jung-Il enn det

er å få tredd seg ned på en av SiOs spinningsyklus. Dessuten – hvem skal nå holde den edderkopp-liknende, såkalt intellektuelle kroppsfasongen i hevd? Lavt oksygenopptak gir næring til store tanker. Tror du kanskje det var midt i en klasse zumba at Einstein kom opp med relativitetsteorien? Nepppe.

Kampanje

Hvem: **Studentidretten**

Hvor: **Overalt**

Når: **Hele tiden**

KULTURKALENDER

onsdag 14. september

Debatt: Flere av Oslos mange kulturbygg er under oppussing eller utbygging. I nyhetene raser debatten først og fremst om byggenes fasader, og ikke det som skal skje i dem når de står ferdig. Hvorfor det? Det er jo innholdet som er viktigst for kulturutøvelsen? Kjør debatt! **Chateau Neuf, Betong. Kl. 19.00**

torsdag 15. september

Foredrag: En av de få utvalgte som har gitt navn til en Blindernbygning, filosofen og politiker Niels Treschow, blir presentert av Thor Inge Rørvik, mag. art i filosofi, universitetslektor i historie og forsker ved Forum for universitetshistorie. Lyst til å lære litt bakgrunnsinfo om en ekte universitetspioner? Da må du ta turen hit. **Gamle Raadhus, Nedre Slottsgate 1. Kl. 17.00**

Film: Cinema Neuf viser den norske filmen *Vaktposten* fra 1965. Regissert av forfatter, sjømann, sportsredaktør, journalist og filmregissør Arne Skouen, og en av filmene i en triologi om barn med atferdsproblemer. Vi møter den unge rekrutten Arild, som er tiltalt for tjenesteforsømmelse, og forklarer i retrospektiv hva som har skjedd. **Chateau Neuf, Lillesalen. Kl. 19.00. Pris: 40/60 (medl./ikke medl.)**

fredag 16. september

Festival: Oslo Bokfestival går av stabelen nok en gang, og gjør Oslo sentrum om til et eneste stort bokbad fra fredag til søndag. Hele festivalen er gratis og åpen for alle. Festivalen fremmer boka og lesergleden, og kan skille med en rekke store navn: Jan Guillou, Sofi Oksanen, Ari Behn, Vigdis Hjorth, Gert Nygårdshaug og Cecilie Loveid, Frode Grytten og Pedro Carmona-Alvarez. Og det er bare på åpningsarrangementet! **Spikersuppa, Oslo sentrum. Kl. 16.00**

Kulturnatt: Det er endelig tid for Oslo Kulturnatt igjen, og hele byen byr på gratis kulturopplevelser. Det hele avsluttes med et heidundrendes fyrverkeri ved Rådhuskaia, men før det kan du for eksempel få med deg disse to arrangementene:

Konsert: «Third Stream» er navnet på en sjanger som blander elementer av jazz og klassisk musikk, og i denne konserten leder Frank Brodahl Musikkhøgskolens symfoniorkester og jazzstudenter. På programmet står musikk av Gunther Schuller, en suite for jazzorkester av saksofonist og komponist Jacam Manricks og Escapade av norske Helge Sunde. Publikum kan forvente seg overraskende klangbilder fra et spennende sammensatt ensemble. **Norges musikkhøgskole, Lindemansalen. Kl. 19.00**

Konsert: Siri Nilsen, Mhoo, Melita Matsinhe, Oslo operafestival, Japee and the Funk Minority, Skio & Splif, Norges Dansehøyskole, Brush the Horse og No

Exile står på programmet på hovedscenen, så her er det bare å bli resten av kvelden! **Kulturnattscenen, Eidsvoll plass. Kl. 19.00**

lørdag 17. september

Festival: Den tredje av i alt fire idéfestivaler finner sted på Blindern, og en rekke spennende foredrag, aktiviteter og arrangementer trekker tusener av fremtidige, nåværende og tidligere studenter. Få med deg digitalt sirkus med flyvende roboter, foredrag om internett etter 22. juli, utstilling i Galleri Sverdrup, smarte sjongleringsballer med visuell forsterkning, språkmaskinen, Henrik Ibsen på nett og ikke minst Trygdekontoet Live i Saras Telt med Sarah Sørheim, Eirik Newth, Hans Olav Lahlum og Morten Dæhlen – og Thomas Seltzer selvfølgelig. **Blindern Campus, Universitetet i Oslo. Kl. 12.00 – 17.00**

Foredrag: Den nyrestaurerte universitetsaulaen kan skille med utsmykning av selvste Edvard Munch, som valgte motiver spesielt for anledningen. Aulaen er en absolutt severdighet, og i høst vil det bli holdt tre åpne foredrag om aulaens historie. Det første ved Patricia Berman, professor i kunsthistorie ved amerikanske Wellesley College. Temaet er «Past, Present, Future: The aula as Intentional Monument». **Domus Media, Universitetets aula. Kl. 13.00 – 14.00.**

Festival: Avslutningen av årets Ultima-festival står for døren, og feires durabelig med kunstslybrynt med samtidsflamenco, dans, kinesisk bordharpe, støy, John Cage, en klavergigant, et ungt og lovende ensemble og mye mer. Fordelt over elleve forskjellige rom, kan publikum oppleve et sammensurium av samtidsmusikk til man er mett av inntrykk og enten kan trekke seg tilbake, eller feste videre inn i de små nattetimer. **Kunsthøgskolen i Oslo, Fossveien 24. Kl. 18.00. Pris: 150/200.**

Konsert: UiO: 200 slår på stortromma og inviterer til konsert med Casiokids og Honeytraps som en ungdommelig avslutning på tredje idéfestival. Konsertforeningen Betong og Radio Nova er medarrangører, og lover en danseften uten like. Yacht rock-inspirert dansebasspop – det må jo bli bra! **Chateau Neuf, Betong. Kl. 20.00. Pris: 50/80 (medl./ikke medl.)**

søndag 18. september

Utstilling: Hele lørdag og søndag åpnes en rekke atelierer over hele byen for publikum. Gratis busser

frakter deg rundt til 237 skulptører, malere og fotografer, og lar deg komme inn der hvor kunsten skapes. Oslo Open er faktisk landets største arrangement med fokus på samtidskunst, så dette må enhver kunstinteressert student få med seg! **Over hele byen, Kl. 12.00 – 17.00**

mandag 19. september

Utstilling: Som del av Universitetets 200-årsjubileum, arrangerer det teologiske fakultet en jubileumsutstilling med tittelen «Dannelse og modernitet». Utstillingen viser fakultetets historie og rolle i det norske samfunnet fra grunnleggelsen av UiO i 1811 og frem til i dag. Frister det med litt universitetshistorie? **Regjeringskvartalet, Akersgate 59. Kl. 13.00 – 15.00**

Digitalisering: Den tredje idéfestivalen går av stabelen, med blant annet digitalt sirkus! Her leker barn forskere i festivalnummer én.

Foredrag: Arter dør som aldri før, sier det. Dagens tap av biomangfold er på linje med hendelsen for 65 millioner år siden – da dinosaurene forsvant. Hvordan skal det gå med menneskene? Kommer vi også til å dø ut? Rune Aanderaa, daglig leder i SABIMA, holder foredrag om hva som er i ferd med å skje og årsakene til at det skjer. **Chateau Neuf, Lillesalen. Kl. 19.00**

tirsdag 20. september

Seminar: Teologisk fakultet feirer videre med storslagent seminar i den ærverdige festsalen i sentrum. En rekke prominente teologer fra Storbritannia, Tyskland og USA deltar på seminaret hvor blant annet spørsmål om forsoning i en multikulturell verden tas opp i en rundebordssamtale. **Urbygningen, Gamle Festsal. Kl. 10.00 – 18.00**

Konsert: South of Heaven-konseptet slår på stortromma og inviterer til trippelkonsert med amerikanske Yob og Dark Castle, samt svenske Kongh. Oppmøteplikt for enhver fan av Electric Wizard, St. Vitus, Shrinebuilder, Sleep, Om og alt annet med pelsete bånddragsfuzz. Disse gutta innehar bakkerekorden i vekselvis baliehard og psykedeliameskete meditativ stonerdoom. **Chateau Neuf, Klubbscenen. Kl. 20.00. Pris: 100/150 (medl./ikke medl.)**

Eldreomsorg

Sosiologiprofessor Ottar Brox (107) gikk i forrige utgave av Universitas ut og advarte mot høyere utdanning. Ad Notam har vært å besøkt den sure gamle mannen på Øvre Blindern bo-og behandlingssenter hvor han ytterligere presiserte hva han mener om universiteter, høyskoler, og kokt torsk med smeltet smør.

– Hvem sa du at du var, sa du? Klokka er over halv ett og jeg har ikke fått middagsmat ennå. Rrrrr. Uforskammet er du! Her, ta et kamferdrops og ti stille.

Lærdom: Ottar Brox hvis jobb er nettopp høyere utdanning, mener at det man lærer i høyere utdanning like gjerne kan læres på jobben.

Handel og Sjøfart

Seilerforeningen Aquila på BI har brukt en kvart månedslønn (om lag seks hundre laken) til å kjøpe seg to seilbåter. – Det ble til slutt jævlig teit å gå rundt med seilersko, seilerjakke og seilerglis uten at noen av oss kunne forskjell på styrbord og dregg.

Ad Notams b å t m a g a s i n «Sjark og Sjøbein» følger opp saken og ber samtidig sutrekoppene i Blindern hjemmestrikk og klassekamp om å holde kjeft. Dere har ikke peiling på seiling.

Bekledning: Aquilas ferskeste medlem viser frem årets seilermote Heldekkende pels, strikkeskjørt, ryggsekk, UiO200-cava og AG-3.

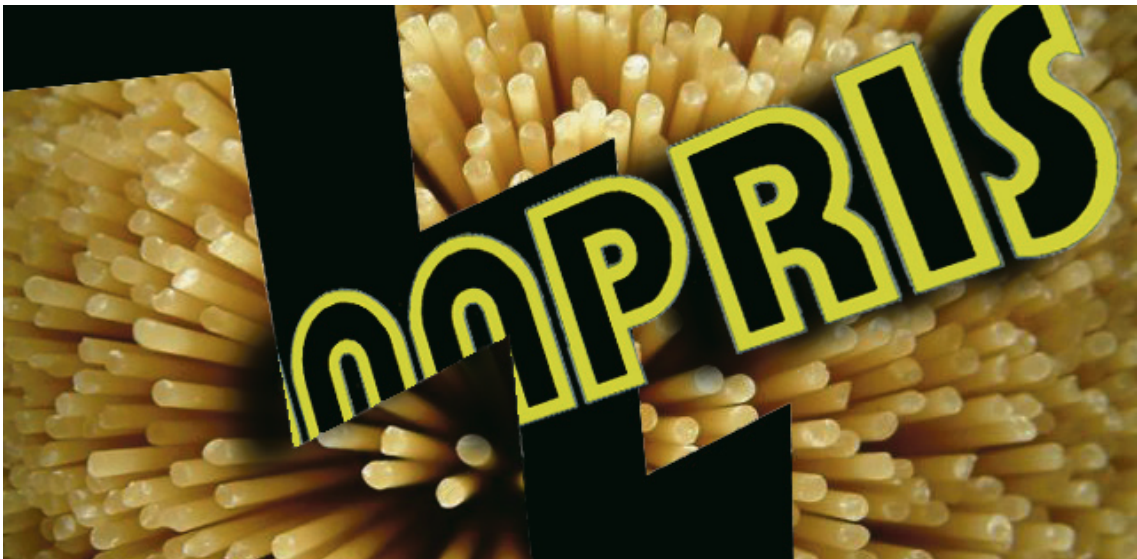
Avvikeraferd

Kjekkasraddis og listetopp i partiet Rødt, Bjørnar Moxnes, skrev for en tid tilbake siden et leserinlegg i Universitas med tittlen «Jeg er studentenes beste venn». Greit nok det, men nå har han i tillegg fått hengt opp en hel masse bilder av seg selv på lyktestolper i nærheten av Blindern, og rykter sier at han til og med har gått rundt i byen og snakket med fremmede folk og delt ut godteri og kontaktinformasjon. Det får da være måte på kontaktbehov!

Ad Notam mener at mannen åpenbart er en fare for samfunnet, og håper han blir borte et par års tid, nå som valgkampen er over.

Slabbedasker

Kunnskapsdepartementet har gjennom flere reklamekampanjer forsøkt å skape et inntrykk av at lærere er kule og tøffe. Det var godt tenkt, men nå viser det seg at nesten halvparten av årets søkere ikke var kvalifisert for utdanningen. Grunnen er i følge Ad Notam at de som ønsker å bli kule og tøffe i voksen alder er de samme som ønsket å bli kule og tøffe på ungdomsskolen. De som råna med mopped, drakk hjemmebrent og sniffa lim.

Pastagutten: Steinar Sørum, daglig leder ved Bunnpris Blindern, selger billig pasta til Blinderns studenter.

Påtvinger oss karbosjokk

Med sin «pasta-krakk»-kampanje vil Bunnpris gjøre studenter om til tjukke, humørsyke diabetikere. Hvorfor? Vi Spør: **Bunnpris Blindern.**

– Jeg skjønner ikke. Da må du prate med butikksjefen.

Butikksjef Steinar Sørum tar over telefonen.

– Hei du. Hvordan går det med pasta-krakk-kampanjen?

– Det går en del pasta.

– Har dere noe langsiktige mål med kampanjen?

– Det er vel at vi ønsker flere middagskunder inn til oss. Det er Bunnpris sentralt som styrer dette.

– Er du klar over at pasta inneholder mye karbohydrater?

– Nei, ikke sånn direkte. Jeg har heller ikke bestemt at vi skal kjøre denne kampanjen. Det er det de sentralt som gjør.

– Dersom en spiser for mye karbohydrater, vil dette lagres som fett på kroppen. Hva tenker du om det?

– Ikke noe verre enn at vi selger sjokolade og øl. Like helseskadelig det. Folk må jo ta ansvar selv.

– På sikt kan høyt karbohydratinntak øke insulinivået i blodet,

«Folk må jo ta ansvar selv.»

og føre til diabetes type 2. Har du reflektert over dette før du satte i gang å selge billig pasta?

– Jeg har ikke satt i gang kampanjen, jeg bare henger opp plakaten.

– Vi har snakka med Fedon Lindberg, som er sterkt imot denne kampanjen. Mener du at du selv har et bedre grunnlag enn ekspertene når det kommer til ernæringstips?

– Det blir veldig feil at jeg skal svare på dette. Han får mene sitt.

– Men du har besvissst utsatt rådville studenter for en helseskadelig trussel, vil du vurdere din stilling?

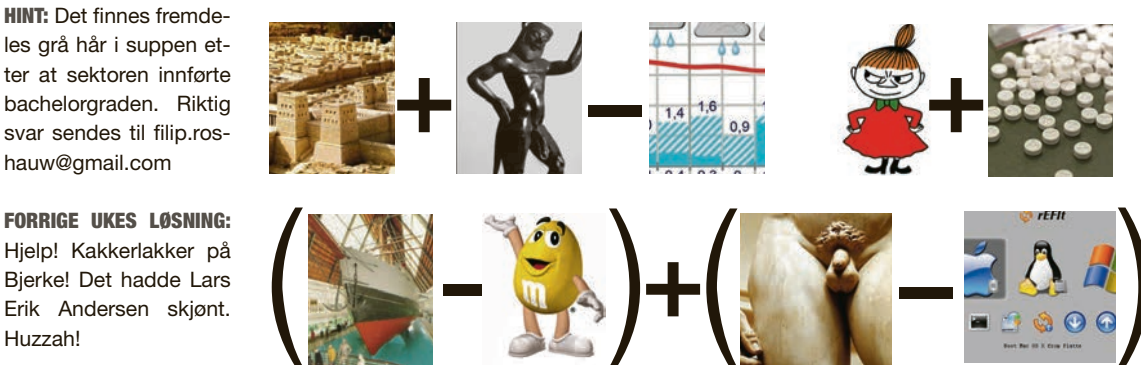
– Nei, definitivt ikke.

Steinar Sørum ringer opp igjen til daglig leder i Universitas.

– Kan jeg få snakke med noen ansvarlige? Jeg ble nettopp kontaktet angående denne kampanjen. Er dette tull? Jeg som butikksjef har jo ikke noe med dette å gjøre. Dette er jo et kosthold anbefalt av Fedon Lindberg.

– Les spalten, du. Vi tar opp dagsaktuelle ting, og så setter vi det litt på spissen.

baksiden@universitas.no

1. Til hvilke organer velger man representanter i kirkevalget?
2. I hvilket land ligger kirkebygningen som ifølge Guinness' rekordbok er verdens største?
3. Hvilket år toppet hyppigheten av kirkebranner seg i Norge, med hele elleve ildspåsettelser, hvorav medlemmer av satanistmiljøer og svartmetallscenen ble tiltalt eller dømt i flere av sakene?
4. I hvilken Oslo-kirke var Einar Gelius inntil nylig sokneprest?
5. Hva heter plateselskapet som ble opprettet i 1974, og som har gitt ut artister som Kari Bremnes, Tord Gustavsen og Knut Reiersrud?
6. I hvilken film spiller Pål Sverre Valheim Hagen organist i Paulus kirke på Grünerløkka?
7. Under hvilket departement hører Den norske kirke hjemme?
8. Hvilket norsk kirkebygg står på Unescos verdensarvsliste?
9. Hvilken nettsadresse har den katolske kirken i Norge?
10. Hvor mange bispedømmer er Norge inndelt i?

1. Menighetsråd og bispedømmeråd
2. Eitfenskyssysken
3. 1992
4. Vålerenga kirke
5. Kirkelig kulturverksted
6. De usynlige
7. Forvings-, administrasjons- og kirke-
8. Urnes stavkirke i Luster
9. www.katolsk.no
10. Elleve